

Montaña

ALICIA
CORONA

NÚMERO 144
SEGON TRIMESTRE 2023

REVISTA DE MANCOR DE LA VALL

Í N D E X

	pàg.
Crònica	3
Ajuntament informa	16
Ara ha fet vint anys	21
Festa pagesa	22
Parròquia S. Joan Baptista	23
Amics de la 3 ^r Edat	25
De tot un poc	27
De tu a tu	32
Gràcies Mancor	33
Escoleta Montaura	36
CEIP Montaura	38
Biblioteca Municipal	41
CE Montaura	48
Racó infús	49
Cuina sana (sense greix)	51
Per recordar	52

Coberta: Diada de l'art de la Pauma
Foto aportada per Joana Maria Alba

Fotografies:

Biel Pocoví, Biel Fiol i Joana Maria Alba.

Edita:

Ajuntament de Mancor de la Vall
Plaça Ajuntament, 1 – 07312

Correu electrònic:

revistamontaura@gmail.com

Depòsit legal: PM 3-1988

Impremta GOYA

Cristòfol Colom, 8a - 07360 – Lloseta
Tl. 971 51 41 42

Els articles signats expressen únicament l'opinió dels seus autors.

Editorial

El segon trimestre de l'any ha vengut carregat de moltes activitats i esdeveniments importants pels mancorins i mancorines. Vàrem començar el mes d'abril amb les festes de Pasqua i l'hem acabat amb les festes patronals de sant Joan, el nostre patró. Entre els actes més rellevants destaca la consulta electoral de dia 28 de maig, al Parlament de les Illes Balears, al Consells insulars i a l'Ajuntament. D'entre els diferents pobles i ciutats de les Balears, Mancor s'ha distingit per una alta participació en totes les consultes. En trobareu tota la informació dels resultats a la Crònica del trimestre.

Com cada any, coincidint amb les nostres festes patronals, que són les primeres d'entre les festes de l'estiu que se celebren a Mallorca, s'han programat nombroses activitats culturals, esportives, de ball i de festa.

Acabats els festejos, torna la tranquil·litat al municipi, però no s'aturen les activitats organitzades per les entitats i l'Ajuntament. Bon estiu a tothom i salut!!

telèfons d'interès

Ajuntament	971 501 776	Farmàcia	971 501 037
Ambulàncies	971 204 111	Funerària	971 880 440
Ambulatori antic	971 502 804	Guàrdia Civil	971 501 450
Biblioteca	971 883 518	G. Civil tràfic - Inca	971 883 000
Bombers	971 500 080	G. Civil urgències	062
Bombers urgències	085	Hosp. Comarcal d'Inca	971 888 500
Santa Llúcia	971 501 877	Hosp. Son Espases	871 205 000
Centre de dia	971 870 961	Parroq. S. Joan Baptista	971 501 828
Centre Salut - Inca	971 502 634	Polícia Local	687 526 362
Centre Sanitari	971 504 865	Poliesportiu Municipal	971 880 979
Cita Prèvia metge	902 079 079	Punt Informació Juvenil	971 883 518
Col·legi Públic Montaura	971 505 991	Radio taxi Inca	971 881 020
EPI Montaura	971 870 725	Urgències mèdiques	061

TELÈFON D'EMERGÈNCIA 112

CRÒNICA

Abril

Dia 1 es va celebrar la Diada de Mancor en motiu de la commemoració del 98è aniversari del nostre municipi. Si bé va ser el dia 2 d'abril de 1925, se celebrà dia 1 degut a que l'endemà, diumenge, era el dia del Ram. A les 10 del matí es posà la bandera i repicaren les campanes. Al pati del Casal es feren activitats infantils gràcies al grup d'esplai s'Estel. Va seguir amb els balls mallorquins de Festa Pagesa i l'actuació dels Cavallets i els Gegants d'Arrels.

El capvespre a l'església Jaume Gual va fer una xerrada de com arribà Mancor a la independència de Selva. Acte seguit, el Cor de Dones Sant Francesc d'Inca interpretaren tant música a capella com repertori amb piano. El final de festa fou a la plaça de Baix amb el grup .CAT.

A partir d'aquest dia es torna a l'horari d'estiu en el servei del Parc Verd.

Dia 2, Diumenge de Rams, es va fer la processó i l'Eucaristia a les dotze.

Aquest dia s'inicien les activitats del programa de festes de Pasqua fent una sortida cultural a l'Auditori de Palma. Glosa Fest, amb la participació dels Glosadors de Mallorca i Trobadors internacionals. El grup va sortir de Son Morro, el bus i l'espectacle va costar 20€.

Dia 3 Ajuntament informa de que les feines de preparació del terreny per a posar en marxa els horts ecosocials han arribat a la seva fase final. També han habilitat dues taules de fusta davall els quatre garrovers que

serviran de zona de formació i descans als usuaris, els quals, passades les festes de Pasqua, començaran a preparar el seu hort. Es farà molta feina comunitària d'hort, compost, planter i gestió de tot l'espai, organitzat per l'Ajuntament amb l'assessorament tècnic d'APAEMA.

També informa de què ha duit a terme el projecte de millora del pati del Casal de Cultura i del local de l'Associació d'Amics de la Tercera Edat. També informa de què ja es pot tornar llogar el casal un dia del cap de setmana fins les 12 de la nit. De dilluns a dijous estarà reservat per a l'ús de diverses associacions del poble.

Dia 4 hi ha un tall en el subministrament d'aigua a diferents carrers del poble.

Dia 6 a les 11:00h en el pati del Casal de Cultura es va fer el conte – teatre “Quatre cantonades de no res”. Una història interpretada amb titelles, de Jérôme Ruillier, que tracta sobre l'amistat, la diferència i l'exclusió. Per infants de 3 fins a 10 anys que també varen fer un taller de màscares.

A les 18:30 es va celebrar el Dijous Sant amb el darrer sopar.

I a les 20:00h en el Teatre municipal els adults gaudiren amb l'obra de teatre Magallanes.0 on l'actor Rodo Gener va interpretar, va cantar, va ballar, va botar i va fer riure i emocionar. Una obra dirigida per Jeroni Obrador.

Dia 7, Divendres Sant, es va fer la missa, processó i davallament.

Dia 8 al matí es va fer una excursió fins a Biniarroi pujant pel camí públic i baixant pel camí asfaltat amb el permís de la propietat del camí. Berenaren de pa i taleca, ja majoria de panades, crespells i robiols, i de dues coques dolces que va convidar un dels propietaris. Passaren un bon matí.

Dia 9, diumenge de Pasqua, es va celebrar la processó de l'Encontre i l'Eucaristia.

Dia 10 es va celebrar la Pancaritat a Santa Llúcia. Donà inici la processó des de la Plaça de l'Església fins al Santuari de Santa Llúcia amb la sonada dels xeremiers i l'esforç de les dones que compartiren el pes de la Mare de Déu. Allà es va fer la missa solemne, en acabar les monges convidaren a mistela i crespells als presents.

Al migdia, unes 600 persones s'agruparen en grups per dinar. En acabar, Festa Pagesa va fer una ballada a l'esplanada. La festa va continuar pels carrers i places de Mancor durant tot l'horabaixa amb les actuacions dels discjokeis locals JONNYPUB DJ, DJ LINO I DJ LE COQ i el grup musical BAIX'N'NICOTINA.

Aquest dia es publica a premsa “2,7 milions perquè els ciclistes no passin de Illes de Búger, Campanet, Selva i Mancor”.

Dia 13 El Consorci Serra de Tramuntana Patrimoni Mundial ha publicat la convocatòria de subvencions de l'any 2023 per al manteniment i recuperació del paisatge cultural de la Serra de Tramuntana.

El mateix dia, a la Plaça de l'Església, entre les 10:30 h i les 12:30 h es fan activitats d'educació ambiental relacionades amb l'estalvi d'aigua. Campanya d'estalvi d'aigua finançada pel Consell de Mallorca a través del Pacte de les Batlies per al Clima i l'Energia.

Dia 14 s'informa de què aquest cap de setmana s'ha disputat a Madrid el Campionat d'Espanya de ciclisme en pista, on el cadet Marc San Martín del Club Ciclista Mancor de la Vall ha aconseguit dues medalles de plata scratch i velocitat com a integrant de la Selecció Balear de Ciclisme. Enhorabona Marc i enhorabona al Club Ciclista Mancor de la Vall.

Aquest dia l'Ajuntament dona a conèixer, mitjançant el vídeo, el programa Rodamón del canal Fibwi Tv dedicat al Pancaritat a Santa Llúcia. És una bona manera de recordar i tenir el testimoni de la festa celebrada. Es pot aconseguir a: <https://youtu.be/JfMW6mfwfJo>

Dia 16 a la Unitat Bàsica de Salut de Mancor de la Vall es varen reunir na Margalida Servera, Subdirectora d'Atenció Primària i Atenció a les Urgències Extrahospitalàries, amb en Guillem Villalonga, el Batle, i en Joan Ramon, el tinent de Batle. Varen visitar les instal·lacions perquè la Conselleria de Salut

hi farà una redistribució per a optimitzar els espais i millorar els serveis. Va confirmar que ja han creat i dotat una tercera plaça vacant de metge en el Centre de Salut Es Blanquer d'Inca. Una d'aquestes tres places vacants de metge s'ofereix per a cobrir en dedicació exclusiva la Unitat Bàsica de Salut de Mancor. Les places estan en oferta pública i si no es cobreixen durant aquestes setmanes, a partir del mes de maig es podran oferir als residents de la facultat de medicina que finalitzen aquest curs.

Aquest cap de setmana s'ha celebrat el Campionat d'Espanya individual i per seleccions autonòmiques de curses de muntanya a Rute, Córdoba@cxmrute2023. Amb un recorregut de 28 km de distància i un desnivell de 1900 m. La mancorina Margalida Perelló Vives va representar a les Illes Balears. Va quedar en la posició 48 absoluta i la 16a de la seva categoria. Enhorabona!!!

Dia 17 es va publicar a premsa “La historia de la Canaleta de Mancor, un acueducto autóctono en la Tramuntana. Monserrat Fontanet, el “porqueret de Massanella” possibilitó con su ingenio la llegada del agua a les “cases”.

A partir del dia 19 l'associació Gent Activa ofereix sessions de Cardiodance, una nova proposta esportiva que consisteix en una rutina d'exercicis elaborada per diferents moviments que s'uneixen en una coreografia, caracteritzada per la seva dinàmica i consum d'energia. Per a més informació podeu consultar l'instagram de l'associació Gent Activa: @associaciogentactiva o al whatsapp de na Maria Antònia Jaume: 646389515.

Dia 19 de 10:30 h a 11:30 h es va celebrar una nova sessió de l'Espai de Dones. En aquest cas feren un taller sobre l'autocura. Dirigit a dones de totes les edats que vulguin compartir experiències i tractar temes d'interès per a millorar el seu benestar. S'impartiran tallers mensuals on es tractaran temes com l'autocura i el benestar integral, la soledat i l'envelliment, entre d'altres. Es va fer a la Biblioteca ja que a la plaça de l'Ajuntament ja s'han iniciat les obres de millora.

Dia 20 s'inicien les activitats de Sant Jordi amb el contacontes, *En aquest conte no hi ha cap drac*, amb els infants de 1r i 2n del CEIP Montaura. Va ser al pati del Teleclub i a càrrec de Púrpura events.

Del 20 al 23 d'abril torna el Bibliotrivial, organitzat per les biblioteques municipals d'Artà, Binissalem, Esporles, Llubí, Lluçmajor, Manacor, Mancor de la Vall, Marratxí, Sant Llorenç des Cardassar i Sineu. Es podien inscriure amb la família o grup convivent.

De dia 20 a dia 24 es va poder gaudir a la biblioteca de dues exposicions. Una era *Què és per tu la Biblioteca de Mancor de la Vall*, amb treballs realitzats pels infants del CEIP Montaura amb motiu dels 40 anys de la biblioteca. La segona era de decoració feta pels usuaris del Centre de dia amb motiu de la diada de Sant Jordi.

Dia 22 el club d'esplai l'Estel inicia el curs. Faran activitats del grup cada dissabte des de les 11:00 a les 13:00 h. Tenen previst fer acampades, jocs, tallers, excursions i moltíssimes més activitats.

Dia 23, Sant Jordi, a la plaça de l'Església a partir de les 10:30 hi va haver venda de llibres i de roses. Més tard es va fer un taller de punts de llibre i de clauers de Sant Jordi. Al pati del Teleclub hi va haver el contacontes Una festa per els llibres a càrrec de Margalida Amengual.

Dia 24 al Pati del Teleclub es va fer el contacontes *Ple de contes* pels infants del CEIP Montaura.

Dia 25 l'Ajuntament comunica que organitza la nova edició del torneig de tennis de les festes de Sant Joan. Les categories del torneig són benjamí, infantil, cadet, juvenil i absolut, cada una d'elles en modalitat individual i dobles. Cal fer les inscripcions al telèfon de na Mar Soto (669741961).

Dia 26 des de l'Ajuntament es dona l'enhorabona a na Llúcia Nicolau Beltran, jugadora de l'equip aleví preferent, a la seva família i al CE Montaura, per haver estat convocada amb la Selecció Balear de la categoria sub-12 per disputar el campionat d'Espanya a Madrid.

Dia 28 es va presentar a la biblioteca el llibre *Cleveland* a càrrec de Lucia Pietrelli i de l'autor, Miquel Bezares a les 19 h. És la seva primera novel·la on hi ha molts personatges, però els protagonistes són el desig, la covardia, la infertilitat, el dol; o els motius de la fugida.

Dia 29 es celebrà el primer concert del cicle de concerts "Música i racons '23" amb Marion Deprez a Sa Font.

El mateix dia en motiu de la celebració de la cursa ciclista Mallorca 312 hi hagué talls de circulació entre les 10:00 h i les 16:20 h a la carretera de Mancor a Inca en el seu pas per l'encreuament amb el camí del clot d'argila de Lloseta i la carretera cap a Selva, en el moment que passaven els corredors.

Dia 30 es volia fer l'etapa 12 anant d'excursió seguint la GR-221 que travessa la Serra de Tramuntana, des del Far de Formentor a la Platja de Formentor. Al final es va fer el tram des de la Platja de Formentor a Cala Murta i el puig Fumat. A Cala Murta hi nedaren, descansaren i dinaren. Un grup, amb més ganes de caminar seguiren fins el puig Fumat. Després retornaren a la Platja de Formentor. Un bon dia entre mar i muntanya!

Maig

Dia 1 l'Associació d'Amics de la Tercera Edat ha organitzat avui la celebració anual del dia 1 de maig. Primer han anat a missa. En sortir, l'Ajuntament ha convidat a un aperitiu. Han dinat al Casal de Cultura i han ballat amb la música de Yaco i Rafa. Molts d'anys!

Des de dia 1 de maig a dia 15 d'octubre queda prohibit fer foc a bosc i a menys de 50 metres de terreny forestal.

Dia 2 hi va haver un ple extraordinari de l'Ajuntament.

Aquest dies s'inicien les obres de remodelació de la Plaça de l'Ajuntament.

Dia 3 es va fer la xerrada "*Ajuda'ns a cuidar l'alzinar*" al teatre organitzada per la Conselleria de Medi Ambient i Territori. El Sr. Marc Mascaró Triay, tècnic del Servei de Sanitat Forestal, va informar sobre les actuacions de control del banyarriquer de l'alzina (*Cerambyx cerdo*).

Dia 4 es va publicar en el BOIB la Resolució de Batlia número 89/2023 de data 3 de maig de 2023 de l'Ajuntament de Mancor de la Vall per la qual s'aproven les bases i la convocatòria per a la selecció d'una borsa de treballadors/es familiars, per cobrir vacances i necessitats puntuals del servei. Per cobrir al Centre de Dia o Servei d'Ajuda a Domicili de l'Ajuntament.

També es va publicar en el BOIB la Resolució de Batlia número 85/2023 de data 28 d'abril de 2023 de l'Ajuntament de Mancor de la Vall per la qual s'aproven les bases i la convocatòria per a la selecció d'una borsa de personal de neteja i cobertura temporal d'un lloc vacant a la plantilla municipal.

Aquest dia s'obriren les inscripcions del Tramuntana Summer Sport a Mancor per a infants entre 3 i 12 anys.

A premsa es publica "Mancor de la Vall vive el primer concierto del Quinto Ciclo de "Música i racons".

També dia 4 es casaren Antoni Bisquerra Torrens i Isabel Arreza Dominguez. Enhorabona!

Dia 6, durant el matí, el Consell de Mallorca amb la col·laboració del CE Montaura organitza una Diada de Futbol en el camp de Turixant per a equips d'entre 3 i 6 anys.

Dia 10 s'informa de què el grup de Memòria de Mancor ha realitzat aquests dies un intercanvi amb el grup de Ses Salines per conèixer el nostre poble. La finalitat d'aquesta activitat és conèixer les peculiaritats i la idiosincràcia d'altres pobles de Mallorca, explicat pels propis habitants i usuaris del Taller de Memòria. A Mancor vàrem visitar la font municipal, la tafona de Son Collell, l'Església i el monestir de Santa Llúcia, mentre feien una passejada pels nostres carrers. També varen obsequiar als visitants de Ses Salines i Colònia de Sant Jordi amb una botella d'oli fet a Mancor. Dins aquest

mateix programa, dia 24 d'abril, els mancorins i mancorines que formen part del Taller de Memòria varen tenir l'oportunitat de conèixer el municipi de Ses Salines.

Dia 12 a la Biblioteca municipal el contacontes Conta'm Europa va fer gaudir als nins i nines. Es celebrà en motiu del Dia d'Europa, que es commemora dia 9 de maig, gràcies al finançament del Centre Balears Europa.

Dia 13 es publica l'anunci oficial de la subhasta de 89 rotllos de la gespa antiga del camp de futbol de Turixant qualificats com a efectes no utilitzables, a partir del qual es fa pública l'obertura del termini de presentació d'ofertes.

Aquest dia estava previst el segon concert del cinquè cicle de *Música i racons*. Per motius de salut de l'artista Victòria Quingles quedà ajornat.

Dia 14 es va fer la presentació de la candidatura Més per Mancor al teatre.

Dia 15 es publica a premsa "Mancor apuesta por Joan Ramon".

Dia 17 es va celebrar el darrer plenari ordinari de l'Ajuntament de la legislatura 2019-2023. Un nombrós públic va voler acompanyar

el Batle en el seu darrer plenari ordinari. Guillem Villalonga va agrair a tots i totes els regidors de l'equip de govern i de l'oposició per la feina feta i va donar la paraula a la regidora Dolores Tévar, qui també finalitza la seva etapa com a regidora, expressant unes paraules d'agraïment a tothom.

Dia 21 es va celebrar un míting al casal de Cultura on el PP de Mancor va presentar el programa de govern i la seva candidatura.

Dia 24 al Centre de Dia es va fer una sessió de l'Espai de Dones, un taller sobre: *com gestionam les emocions?* Dirigit a dones de totes les edats. S'impartiran tallers mensuals en els quals es tractaran temes com l'autocura i el benestar integral, la soledat i l'envelliment, entre d'altres.

Aquest dia es publica a premsa "Veinte rutas senderistas para descubrir la cultura de la Serra, editadas en un mapa. El Consell publica un plano con excursiones que pasan por todos los municipios de Tramuntana". Una ruta és la de Biniarroi.

Durant aquest mes continuen les obres de l'escola nova i del vial. Podeu veure les fotografies .

Dia 26 i 29, amb motiu de la celebració de les eleccions municipals, insulars i autonòmiques d'aquest proper diumenge, la biblioteca municipal va romandre tancada.

Dia 27 es va fer el tercer concert cicle de «*Música i racons*» amb Perikas funky jazz band a la terrassa de la piscina municipal. S'interpretaren obres dels anys 70/80 de grups famosos de l'època intercalats amb temes actuals de jazz fusionats amb funk.

Dia 28 hi va haver les eleccions. Aquí teniu els resultats.

Eleccions municipals:

Partit	Vots	Regidors
PP	506	5
MÉS	498	4

Eleccions al Consell De Mallorca

Partit	Vots
PP	433
MÉS	244
VOX	81
EL PI	43
EUIB-PODEMOS	19
CS	3
RESET	2
PLIE	2
<u>CPERB</u>	1
ORDEN	1

Eleccions al Parlament de les Illes Balears

Partit	Vots
PP	438
MÉS	227
PSIB-PSOE	173
VOX	85
EL PI	35
EUIB-PODEMOS	14
PROGRESO EN VERDE	7
PACMA	
CS	4
<u>CPERB</u>	1
RESET	1

Dia 28 es publica a premsa “Pep Frontera logra la mayoría absoluta para el PP en Mancor de la Vall”.

Dia 30 es publica a premsa “Mancor de la Vall: el poble on les majories absolutes venen més justes que la pell del nas “.

Aquest dia es publica el cartell de l'associació Gent Activa oferint entrenaments funcionals els mesos de juliol i agost. També oferint Aquagym aquaball Aquafit 2023.

Dia 31 ens informen de què el passat cap de setmana, el mancorí Àngel Bibiloni ha aconseguit la medalla de bronze a la categoria de benjamí promeses en el Campionat de Judo de les Illes Balears celebrat a Formentera. Enhorabona Àngel i família!

A partir de dia 31 de maig i fins dia 15 de juny és el termini per a formalitzar la matrícula de l'Escoleta Infantil Montaura pel curs 2023-24 a les oficines de l'Ajuntament. S'informa de què, després de les gestions fetes per part de l'Ajuntament, totes les sol·licituds presentades tenen plaça reservada per a aquest proper curs.

Aquí podeu veure l'estat de les obres de la plaça de l'Ajuntament.

Juny

Dia 3 al matí es va celebrar la Diada de l'Art de la pauma i cordar cadires amb el grup que cada dissabte participa en aquest taller. Va ser a la plaça de l'Església.

El mateix dia, i degut a una cursa dels Campionats de Balears de ciclisme en ruta, hi va haver talls intermitents a la carretera de

Mancor a Inca durant el capvespre.

Es publica a premsa “Més per Mancor denuncia que un integrante de su lista sufrió «una agresión verbal homófoba» en la noche electoral”.

També es publica ”MÉS per Mancor denuncia que digueren “puta Marieta, no ets ni del poble” a un integrant de la llista “.

Dia 4 s'informa de que l'actual equip de govern de l'Ajuntament se'n farà càrrec de la celebració de la Moguda Mancorina el proper divendres 16 de juny. A partir de dia 17 s'encarregarà de l'organització de les festes patronals de Sant Joan el nou equip.

Dia 5 de juny va morir Antònia Morro Fontanet, de Can Vicenç, a l'edat de 91 anys. Enviem el condol als seus familiars.

A principis de mes continuen les obres a la plaça de l'Ajuntament que finalitzen dia 16 de juny.

Dia 10 va nèixer Martina Horrach Palacios, filla de Ramón i de Maria. Enhorabona família!

Aquest dia es va obrir la piscina municipal. Els residents podem disposar d'un carnet per a tota la temporada per accedir gratuïtament i que podem adquirir a les oficines de l'Ajuntament. Aquest carnet és personal i intransferible, no és vàlid per cedir en habitatges vacacionals o a altres usuaris.

Al matí es va celebrar la VIII edició de la Cursa i Caminada Mancorina Solidària en un recorregut de 7 quilòmetres pels carrers i camins. Els doblers recaptats de totes les inscripcions foren destinats a l'associació DEBRA Pell de papallona. Organitzada per l'Ajuntament amb la col·laboració del club Montaura Trail. Enhorabona a organització, voluntaris i participants.

Al capvespre estava previst celebrar en els Jardins de Son Morro el quart concert del cinquè cicle de «Música i racons» amb Marga Rotger i Catalina Moll, a causa d'una afonia vocal es va ajornar.

Dia 11 es va celebrar la quinta edició de la festa Son Amunt - Son Avall. La festa va començar amb els dinars de "concentració" dels equips amb l'afició. Al camp de futbol es va celebrar el partit de futbol 7 dels equips femenins i després els equips masculins varen jugar el partit de futbol 11. Els dos partits varen acabar en empat i els equips femenins varen fer una tanda de penals que va guanyar Son Amunt. En acabar va seguir la festa amb la música de DJ Lino.

Dia 12 l'Ajuntament informa de l'anunci de licitació de la realització de les obres per a la dotació de serveis del Carrer Biniarroi. També de l'anunci de licitació de la remodelació de l'enllumenat públic del municipi de Mancor de la Vall. En concret, del Quadre corrent del carrer Orient.

Dia 13 La Direcció General d'Emergències del Govern de les Illes Balears informa que s'ha activat l'índex de gravetat 1 (alerta taronja) per pluges i tempestes a totes les Illes Balears des d'avui horabaixa i durant aquesta nit. Es demana molta precaució.

Dia 14 se celebraren dues sessions extraordinàries de l'Ajuntament. Una de la Comissió Especial de Comptes per a l'aprovació, si escau, de l'acta de la sessió anterior. L'altra per a l'aprovació, si escau, de l'acta de la sessió ordinària de data 17 de maig de 2023.

El mateix dia es feren dues sessions de teatre de barra. A les 20:45 h en el bar cas Puput la funció Enfits. I a les 21:15 h en el bar can Bernat la funció Qüestió de principis.

Es publica a premsa "Un duelo entre dos. Solo Más i PP concurren a las próximas elecciones, que serán disputadas"

Dia 15 a la Biblioteca es va fer el contacontes per a totes les edats: Aida i Nabil, de conte contat “Un món de colors”.

Després es va fer la presentació del llibre de les terceres Jornades d'Estudis Locals de Mancor de la Vall que vàrem celebrar dia 11 de febrer de 2023. Aquest llibre ha estat editat per l'Ajuntament.

Dia 16 es va celebrar a la Plaça de Dalt la Moguda Mancorina amb els grups Emboirats, Kool Vibes, Enrockats i Societat Anònima.

Dia 17 es va celebrar una sessió extraordinària constitutiva del Ple de l'Ajuntament. Es va fer l'elecció del batle, Josep Frontera Martorell. La resta de regidors i regidores foren : Gabriel Llobera Serra, Maria del Carmen Riera Ramis, Caterina Coll Martorell i Antoni Martorell Mateu del Partit Popular. Joan Ramon Villalonga, Maite Bover Martorell, Teresa Fontanet Mateu i Joan Antoni Jaume Mairata de Més.

Va morir Catalina Fiol Cañellas als 87 anys. Enviam el condol a tota la família.

El mateix dia s'incienen les festes amb la posada de banderes i repicada de campanes. Es va fer una cercavila des del carrer Massanella fins a la plaça de l'Església amb els xeremiers d'Arrels.

El pregó de festes fou a càrrec de Petra Pericàs, il·lustradora i artista, que ha fet la porta del programa de festes d'enguany. Es va fer a

dins l'església.

I en acabar es va fer una mostra de balls mallorquins de l'Escola de l'Agrupació Festa Pagesa. I ja per acabar hi va haver una verbena a la plaça de l'Ajuntament amb l'Orquestra Calypso i el dj le Coq.

Aquest dia es publica a premsa “ El popular Pep Frontera ya está al mando de Mancor de la Vall”.

També es publica “Así queda el Ayuntamiento de Mancor de la Vall. El nuevo alcalde Josep Frontera confirma el giro a la derecha. Los nueve escaños municipales estarán ocupados por cinco populares y cuatro ecosoberanistas”.

Dia 18 al matí hi va haver trobada de gegantons a davant Son Morro que acompanyaren al nou gegantó Rasputin fins a la plaça de l'Església junt amb els

cavallets. Una vegada hagueren ballat es va batiar i es va llegir el conte “El Corb Rasputin” escrit per Joan Alba. Un petit refresc abans d’acomiar els presents.

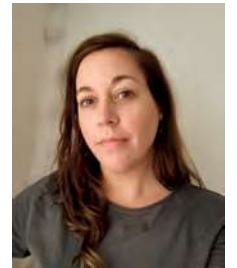
Al capvespre actuaren el Cavalls de Menorca devora Son Morro acompanyats d’una banda musical. Al vespre hi va haver concert a la plaça de Baix amb els grups Islanders i Tere G.

Dia 19 al capvespre hi va haver jocs tradicionals al voltant de la plaça de l’Ajuntament, plaça d’Alt i la de l’Església gràcies al Club d’esplai s’Estel. L’animació infantil fou a càrrec del grup Plou i fa sol.

Dia 20 l’Escola de Tennis va fer una festa al poliesportiu gràcies al Club de Tennis.

A la plaça de l’Església es va fer el concert de l’Escola de Música de Marga Rotger. Després es va fer una ruta de Tapes que fou amenitzada per varis grups musicals que tocaren per diferents indrets a prop dels bars participants.

Aquest dia es publica a premsa l’entrevista a la mancorina “Maribel Castells: «Parece que si un libro no tiene un mensaje o valor positivo ya no es una opción interesante». La autora mallorquina publicará por primera vez con sello extranjero, Barefoot Books”.

Dia 21 se celebraren actes pel final de curs del CEIP Montaura amb la graduació del sisè de primària al teatre, jocs tradicionals al carrer i al Casal de Cultura, actuació musical de grup Mec i sopar a la fresca organitzat per l’Associació de famílies dels alumnes.

Dia 22 horabaixa es va fer la Marxa Ciclista Mancorina amb sortida a la plaça de l’Ajuntament i arribada a la piscina. Amb un recorregut de 3,5 km i gràcies al Club Ciclista.

Al pati del Casal de Cultura es va fer una Martesclas d’activitats físiques a càrrec de l’Associació gent Activa. I més tard a la plaça de l’Ajuntament hi va haver una mostra de balls mallorquins de l’Agrupació Festa Pagesa.

Dia 23 a l’Església se celebraren les Primeres Vespres de Sant Joan i ofrena floral al nostre patró. Al vespre es va fer el sopar a la fresca a la plaça d’Alt. Cada grup va disposar de taules, cadires i begudes que va posar l’Ajuntament. La decoració i el menjar ho va decidir i dur cada grup.

Aquest dia es fa ressò del final de curs del taller memòria i mou-te amb salut.

Dia 24, Sant Joan, durant el matí s’instal·là una taula de l’AECC a la plaça. La festa començà amb la cercavila dels xeremiers d’Arrels cridant a l’Ofici. Aquest va ser presidit per P. Carlos Mario Toro. L’Agrupació Festa Pagesa va ballar l’Oferta. En

acabar els Cavallets de l'Associació Arrels ballaren a la plaça de l'Ajuntament. En acabar es va oferir un aperitiu als presents.

Al capvespre es va fer l'Homenatge a la Gent Gran a la plaça de l'Església amb presència dels gegants d'Arrels. El Batle, regidors i regidores oferiren els obsequis i berenar.

Al vespre hi va haver la gran verbena amb l'Orquestra Galatzó, La Decada Prodigiosa Balear i Jonny pub DJ.

Dia 25, darrer dia de festes, hi va haver activitats d'aigua i festa de l'escuma a la piscina municipal. Al vespre es va fer l'obra de teatre *Dispara* de Pometes Teatre. Acte seguit, fi de festes amb amollada de coets.

A partir de dia 26 es va iniciar l'escola d'estiu amb El Tramuntana Summer Sport. Destinat a nins i nines d'entre 3 i 12 anys i amb tot tipus d'activitats i per temàtiques.

Aquest dia els prebenjamins de segon any del Club Esportiu Montaura van assistir a la gran festa de campions de Mallorca organitzada per la federació de futbol de les Illes Balears, on recolliren el trofeu de la seva categoria. Enhorabona!!

Aquest dia es publica premsa «Hace falta una dirección general que coordine los 53 polígonos baleares» “. Fan una entrevista al mancorí Francisco Martorell.

Dia 27 es va celebrar una sessió extraordinària del ple de l'Ajuntament on es va fer el sorteig dels membres de les meses electorals per a les eleccions generals de dia 23 de juliol.

Dia 28 es va celebrar el dia internacional de l'orgull LGTBIQ+ penjant una bandera al balcó de l'Ajuntament.

Des de dia 29 de juny fins dia 27 de juliol l'Ajuntament i l'associació Gent Activa oferiran un curs de natació a la piscina municipal. Les classes seran els dimarts i els dijous horabaixa per a nins i nines a partir de 12 mesos. Per a més informació: whatsapp de na Maria Antònia Jaume (646 389 515) o a l'instagram @associaciogentactiva

Dia 29 es va fer la festa infantil de final de curs de l'escola de tennis al poliesportiu municipal. S'entregaren els trofeus.

El mateix dia es va jugar el final de dobles absolut de tennis del torneig de Sant Joan.

Dia 30 es va jugar la final absolut masculí de tennis del mateix torneig.

A partir de dia 30 de juny i fins dia 01 de setembre la biblioteca canvia l'horari. A l'estiu serà de dilluns a divendres de 10.30 a 13.00h i les vacances del 10 al 21 de juliol i del 7 al 18 d'agost. Per qualsevol consulta podeu enviar missatge de whatsapp a la biblioteca 665237866

Tota la informació referent a l'Ajuntament de Mancor de la Vall es pot consultar a la seva pàgina web <https://ajmancordelavall.net/ca>

AJUNTAMENT INFORMA

ACTA DE LA SESSIÓ ORDINÀRIA DEL PLE DE L'AJUNTAMENT DE MANCOR DE LA VALL DE 22 DE MARÇ DE 2023

1. Aprovació, si escau, de l'Acta de la sessió ordinària de 18 de gener de 2023.

Sotmesa a la consideració dels membres del Ple l'acta de la sessió ordinària de 18 de gener de 2023, i al no haver cap consideració a afegir, s'aprova per unanimitat.

2. Aprovació, si escau, de la modificació de l'ordenança reguladora del preu públic de l'escoleta municipal.

Vista la necessitat de modificar la ordenança reguladora del preu públic de l'escoleta municipal ateses les dificultats interpretatives de la seva redacció, és proposa:

Primer.- Que pel Ple de la Corporació s'aprovi la redacció proposada per l'article 4 de l'ordenança reguladora del preu públic.

Segon.- Publicar a la pàgina web, al tauler d'anuncis i al BOIB l'acord que al seu cas s'adopti i el text definitiu de l'ordenança amb la modificació pretesa.»

S'aprova per 5 vots a favor del partit de govern amb l'abstenció de l'oposició.

3. Aprovació si escau, del Reconeixement Extrajudicial de Crèdits 2/2023.

Aprovar, si escau, l'expedient de RECONeixEMENT EXTRAJUDICIAL DE CRÈDITS per a la imputació al pressupost corrent de les despeses dutes a terme en l'exercici anterior, no imputats en el seu moment per falta de consignació pressupostària, o per haver-se presentat de forma extemporània, tot això d'acord amb la relació que s'acompanya.

S'aprova per unanimitat.

4. Proposta de Declaració de suport al pulmó verd i bosc urbà de Son Bonet.

Atès que el Consell Executiu Extraordinari de la FELIB va traslladar a aquest Ajuntament la moció promoguda per la plataforma Son Bonet Pulmó Verd amb el suport de les organitzacions Amics de la Terra Mallorca, Attac, Extinction Rebellion, GOB-Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa, Joventut pel Clima - Fridays for Future Mallorca, Jubilats per Mallorca, Palma XXI i Terraferida, per a reconèixer la necessitat de protegir i donar suport a la creació del Pulmó Verd i Bosc Urbà de Son Bonet, i aquesta es considera d'interès per aquest Ajuntament, es proposa:

Primer.- Que pel Ple de l'Ajuntament de Mancor de la Vall s'aprovi la declaració anteriorment transcrita.

Segon.- Que es doni trasllat a la FELIB de l'acord que al seu cas s'adopti.»

S'aprova per unanimitat.

5. Proposta d'adhesió al Conveni amb l'OAIB.

Vista la proposta de Batlia, relativa a l'adhesió al Conveni amb l'Oficina de Lluita contra la Corrupció de les Illes Balears, proposat per aquesta mateixa entitat, i que servirà per evitar duplicitats a l'hora de penjar les declaracions de béns i interessos dels membres de la Corporació, es proposa:

Primer.- Que per part del Ple de la Corporació s'aprovi l'adhesió al Conveni amb l'Oficina de Prevenció i Lluita Contra la Corrupció de les Illes Balears.

Segon.- Habilitar al batle de la Corporació per a la signatura del conveni i de la resta d'actuacions que siguin necessàries per al desenvolupament d'aquest instrument.»

S'aprova per unanimitat.

6. Donar compte dels Decrets de Batlia.

La Secretària Interventora dona compte dels Decrets de Batlia dictats des de la celebració de l'anterior Ple fins a la data actual, i que van des del número 8/2023 a 53/2023.

7. Precs i preguntes

Pren la paraula el Sr. Frontera per a demanar sobre les següents qüestions:

Devolució quotes de l'escoleta

Refereix en aquest punt a la consulta feta al punt 2 de l'ordre del dia arran de les peticions de devolució dels rebuts de l'escoleta, què ja ha estat tractada en aquell moment de la sessió.

Accés al Registre d'entrada

El Sr. Frontera fa referència a la seva petició de tenir un usuari per poder accedir als registres d'entrada i sortida de l'Ajuntament. El batle dona la paraula a la secretària interventora qui explica que l'AEPD adverteix de la no adequació a la legalitat de donar un accés il·limitat a aquestes dades als membres de l'oposició, ja que si es genera un usuari, encara que només tengui permisos de lectura, no solament accedirà al resum del registre, sinó al seu contingut on consten dades personals que no cal revelar.

El Sr Frontera comenta que té constància que a altres llocs es fa, però que llavors, continuarà demanant la informació com ha fet fins ara.

Aparcament

Expressa el Sr. Frontera que l'aparcament del cementeri es troba tancat i que n'hi ha un greu problema d'aparcament al poble. El batle li respon que s'estan acabant les obres per posar les pèrgoles elèctriques.

El Sr. Frontera insisteix en que els parkings no estan en les condicions degudes i el batle li respon que al ser lloguers, no poden modificar o fer obres damunt d'ells, ja que és una condició del propi contracte.

Unitat bàsica de salut

El Sr. Frontera demana si ja s'ha pogut cobrir la plaça fixa de metge a Mancor. El batle li explica que es va reunir amb la Conselleria quan van venir a veure la Unitat bàsica i que es va parlar amb la Subdirectora d'atenció primerenca, qui va confirmar que s'han creat 3 places de metges a Inca i que una d'elles desenvolupara feina a Mancor; i que n'hi ha una sèrie de persones acabant la residència i confien que demanin aquestes places, si bé la mancança de metges és general. Aquesta plaça seria per Mancor al 100%.

Intervé el Sr. Ramon Villalonga per a dir que les ràtios de metge per població estan a 1/1700 habitants i que Mancor està a punt d'arribar a aquesta xifra.

ACTA DE LA SESSIÓ EXTRAORDINÀRIA DEL PLE DE L'AJUNTAMENT DE MANCOR DE LA VALL DE 2 DE MAIG DE 2023

1. Sorteig de selecció dels membres de les meses electorals per a les eleccions locals i autonòmiques del dia 28 de maig de 2023.

Assisteix a aquest punt de l'ordre del dia la Sra Magdalena Grau Reynés, Auxiliar Administrativa d'aquest Ajuntament per a manejar el programa de sorteig de les meses electorals.

El Ple acorda, a fi d'agilitzar la tramitació de les notificacions, i davant la possibilitat d'existència d'excuses admeses, que es trauran 10 suplents per cada lloc de cada mesa. Es fa es corresponent sorteig i es cursen les notificacions pertinents, que són entregades al Policia per a la seva notificació.

2. Aprovació, si s'escau, de la proposta de modificació de la plantilla municipal al Pressupost 2023.

Considerant que la Plantilla municipal per a l'any 2023 aprovada definitivament en data 14 de febrer de 2023 (BOIB núm 20), es proposa:

Primer.- Que el Ple de la Corporació aprovi inicialment la modificació de la Plantilla de personal del Pressupost 2023 per a incloure una segona plaça d'administratiu d'administració general, nivell de complement de destí 14, complement específic 6.917,26€/anuals, amb el següent resultat:

Segon.- Que d'acord a l'article 169 del Reial Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel que s'aprova el text refós de la Llei Reguladora de las Hisendes Locals, es publiqui la modificació, si s'escau, per un termini de 15 dies hàbils per a que es puguin presentar les al·legacions que s'estimin adients. De no presentar-se cap, s'entendrà definitivament aprovat. Aquesta modificació quedarà sotmesa a l'aprovació definitiva de la modificació de crèdit anteriorment esmentada, per a dotar l'aplicació 920/16000»

S'aprova la proposta per unanimitat.

3. Aprovació, si s'escau, de la proposta de modificació pressupostària núm 2 per transferència de crèdits entre diferents àrees de despesa.

Atès l'expedient de modificació pressupostària tramitat a aquest Ajuntament, en què s'ha analitzat la viabilitat de la modificació pressupostària pretesa mitjançant Transferència de crèdit entre diferents àrees de despesa, es proposa:

Primer.- Que pel Ple de l'Ajuntament de Mancor s'aprovi la modificació pressupostària 2/2023, mitjançant les següents transferències de crèdit entre diferents àrees de despesa segons la següent relació:
Segon.- Publicar la present modificació al BOIB durant un termini de 15 dies hàbils per a la presentació de quantes al·legacions s'estimin adients. De no presentar-se cap, s'entendrà definitivament aprovada la present modificació»

S'aprova per 5 vots a favor del partit de govern amb l'abstenció de l'oposició.

ACTA DE LA SESSIÓ ORDINÀRIA DEL PLE DE L'AJUNTAMENT DE MANCOR DE LA VALL DE 17 DE MAIG DE 2023

1. Aprovació, si escau, de l'Acta de la sessió ordinària del Ple de 22 de març de 2023 i de la sessió extraordinària de 2 de maig de 2023.

El batle demana si qualcú desitja afegir res als esborranys de les actes del Ple ordinari de 22 de març i de la sessió extraordinària de 2 de maig de 2023. Ja que no hi ha res a comentar, es sotmet a votació la proposta.

S'aproven ambdues per unanimitat.

2. Aprovació, si escau, del contracte d'arrendament del Camp de Futbol de Mancor de la Vall.

Atès que el conveni per a utilització del camp de futbol de Mancor de la Vall amb la parròquia de Sant Joan Baptista va finalitzar en maig de 2022, i que seria necessari procedir a la nova formalització, es proposa:

Primer.- Que pel Ple de la Corporació s'aprovi l'adjudicació del contracte privat d'arrendament del Camp de Futbol de Mancor de la Vall de forma directa a la Parròquia de Sant Joan Baptista, titular de l'única parcel·la al terme municipal.

Segon.- Facultar al Batle per a la signatura de l'esmentat contracte»

Ja que ningú desitja afegir res, es sotmet la proposta a votació.

S'aprova per unanimitat.

3. Donar compte dels Decrets de Batlia.

En compliment del que disposa l'article 42 del Reglament d'Organització, Funcionament i Règim jurídic de les entitats locals de 28 de novembre de 1986 (ROF), la Secretària Interventora dona compte dels Decrets de Batlia dictats des de la celebració de l'anterior Ple fins a la data actual, i que van des del número 54/2023 fins al 100/2023.

4. Precs i preguntes

No n'hi ha.

En aquest punt, pren la paraula el Sr. batle de l'Ajuntament per dedicar als membres del Ple unes paraules d'acomiadament, ja que és la darrera sessió ordinària de la legislatura i la seva com a Batle. Aprofita per agrair la feina feta pels regidors i regidores al llarg dels vuit anys de govern i el total de setze anys que porta a l'Ajuntament, amb especial menció a la Sra Dolores Tévar, per la qual també és la darrera sessió ordinària. Agraeix la feina feta al llarg dels anys per tots, en benefici del poble.

Li contesta el Sr Frontera assenyalant que s'han sabut resoldre les disputes que s'han plantejat, li dona un especial acomiadament a la Sra Dolores Tévar, expressant-li el seu agraïment per tota la seva dedicació i finalitza desitjant molta sort al batle a aquesta nova etapa.

ACTA DE LA SESSIÓ EXTRAORDINÀRIA DE LA COMISSIÓ ESPECIAL DE COMPTES DE L'AJUNTAMENT DE MANCOR DE LA VALL DE DATA 25 DE MAIG DE 2022

1. Aprovació si escau de l'acta de la sessió anterior (27/07/2021)

El batle demana si qualcú desitja afegir res a l'acta de la CE comptes de data 27 de juliol de 2021. Ja que ningú desitja afegir res, es sotmet a votació i s'aprova per unanimitat.

2. Dictamen del Compte General 2021.

Atès que la rendició del Compte General de cadascun dels exercicis ha de ser dictaminat favorablement per la Comissió Especial de Comptes, amb caràcter previ a la seva exposició pública i aprovació plenària, es proposa:

Primer.- Que la Comissió Especial de Comptes dictamini favorablement el Compte General corresponent a l'exercici 2021

Segon.- Que una vegada dictaminat, es procedeixi a la seva publicació al BOIB, per 15 dies hàbils més 8 més, de conformitat amb allò establert a l'article 212 TRLRHL.»

S'aprova per 5 vots a favor del partit de govern amb l'abstenció de l'oposició.

NOTA. Es poden consultar les actes al Portal de Transparència de la pàgina web de l'Ajuntament.

ARA HA FET VINT ANYS . . .

Del que passà a Mancor durant el segon trimestre de 2003, recordarem:

Durant el mes d'abril el temps fou molt fret arribant la neu fins el bosc de Massanella.

Dia 5 d'abril se celebrà un concert titulat "*Lacrimarum música*" a càrrec de la Schola Cantorum.

Dia 3 de maig arribà a Mancor el CORRELENGUA portant la flama des d'Inca.

Dia 4 de maig es beneí el tanatori municipal vora el cementeri.

El mateix dia, a una sessió extraordinària de l'Ajuntament celebrada al teatre del Casal de Cultura, es declarà Monserrat Fontanet Llabrés fill adoptiu de Mancor. Després es descobrí una placa donant el nom del fill adoptiu, a un carrer de la urbanització de cas Birro.

Dia 22 de maig acabaren les obres d'asfaltat dels camins a Selva pel Clot de Massanella i per Son Penya, les parts dins el terme de Mancor.

Dia 25 de maig se celebraren eleccions per renovar l'Ajuntament aconseguint quatre regidors el Partido Popular (Bernardí Coll que resultà reelegit batle, Dolors Tevar, Margalida Pocoví i Bernat Gual) dos el PSM-Entesa (Mateu Mir i Magdalena Martorell) i un Unió Mallorquina (Vicenç Moranta).

Acabaren els estudis a Mancor els alumnes germans Marc i Núria Horrach, Miquel Pocoví, Catalina Coll i Melani Gulliver.

Les festes patronals se celebraren en un ambient asfixiant de calor. Pronuncià el pregó de festa Maria Martorell Seguí. Destacaren les celebracions del sopar popular, el concert de quatre grups musicals que atragueren molts d'adolescents de la comarca, una prova de trial indoor, una berbena amb dos conjunts, el *PLAYBACK* del grup d'esplai S'ESTEL, la revetla a càrrec de l'Escola Municipal de Balls Mallorquins, la II Gimcana Nocturna, el XXIX Homenatge a la Gent Gran, l'Eucaristia concelebrada i la representació teatral de l'obra "*Fins que l'amant ens separi*" de Toni Oliver.

El CE MONTAURA-CONSTÀNCIA aconseguí conservar a dures penes la categoria de Regional Preferent. D'entre els 20 equips de la categoria quedà el setzè lloc. Guanyà 10 partits, n'empatà 10 i en perdé 18. Marcà 55 gols i n'encaixà 80.

Durant el trimestre es registraren les defuncions de Bernat Pons Alba de *can Fideu* que morí a Ciutat dia 28 de març als 71 anys i dia 13 de maig Martí Suau Martorell *Bernadet* als 78 anys.

Naixeren: dia 22 d'abril Aina Reynés Llabrés, dia 3 de maig Joan Miquel Martorell Martorell i dia 17 de juny Magdalena Aloy Grau.

Juny 2003- Alumnes del CEIP MONTAURA que acabaren els estudis de primària i que són els germans Núria i Marc Horrach, Miquel Pocoví, Catalina Coll i Melani Gulliver.

Es casaren dia 12 d'abril Pere Sansó Bibiloni de Manacor i Antònia Martorell Martí de Mancor, i dia 22 d'abril, Jesús Adolfo Ramírez, natural de Silos, i la colombiana Digna Librada Moreno Ariza.

(De MONTAURA nº 63)

Gabriel Fiol i Mateu

AGRUPACIÓ FESTA PAGESA

Dia 2 d'abril celebràrem la independència de Selva amb una mostra al casal de cultura.

*Vet aquí un guinavet,
fes el que vulguis de mi,
que el meu conhort és morir,
baix dels teus peus, ramellet.
(Porxo de plaça)*

L'agrupació va participar a la tradicional Pancaritat de Santa Llúcia. Després de dinar varem pegar quatre bots abans de baixar al poble.

*Vet aquí un guinavet,
fes el que vulguis de mi,
que el meu conhort és morir,
baix dels teus peus, ramellet.
(Porxo de plaça)*

Arriba Sant Joan i les festes de Mancor. L'escola Joana Rotger va actuar dissabte dia 17 de juny. Tot el poble després del pregó ve venir a veure el que havien après els infants durant tot el curs. Petits i grans varen disfrutar de ballar.

Punts, voltes, colors i el paperí com a testimoni d'unes festes que han perdurat al llarg dels anys. Lluitarem pel que creiem i defensarem les nostres tradicions.

L'Agrupació va actuar dijous dia 22 de juny. Amb molt il·lusió els balladors i balladores, músics i cantadores varem preparar una mostra pel poble.

*D'alt de la muntanya més alta,
hi ha un romaní florit
i a les dotze de la nit,
hi ha un rossinyol que hi canta.
(Fandango de Menorca)*

PARRÒQUIA SANT JOAN BAPTISTA DE MANCOR

Durant aquest temps, hem viscut una sèrie de celebracions significatives per als cristians de Mancor. Les més importants, el Tríduum Pasqual (on celebrem el nucli de la nostra fe) i la festa del nostre Patró Sant Joan Baptista: Però també hem tengut altres moments celebratius, dels que ara parlarem.

El Tríduum Pasqual, misteri d'un Déu despulat que ens dona vida.

Enguany les celebracions del tríduum les va fer Mn. Pere Fiol, que sempre està disposat a venir a celebrar a la nostra parròquia.

Dijous Sant.

“Ningú té un amor més gran que el qui dona la vida pels seus amics” (Jn 15,13)... comença el Tríduum amb la celebració, el Dijous Sant, de la Cena del Senyor. En ell, a punt d'entregar-se, el Senyor ens deixa dues belles maneres de celebrar l'Eucaristia, la seva presència enmig de la comunitat: la fracció del pa i el lavatori dels peus. En la primera, es queda en el pa i el vi, el seu Cos i la seva Sang; en la segona, rentant-nos els peus, ens ensenya que el servei dels germans és la continuïtat de l'Eucaristia en el nostre dia a dia.

Divendres Sant.

Déu s'abaixa de tal manera que es fa present en el lloc més impensable: en l'agonia d'un condemnat a mort. No ens esfereïx la cruesa de la mort en creu, ens commou. Ens commou perquè és la major prova d'amor: *“m'ha estimat i s'ha entregat per mi”* (Ga 2,20). Déu s'identifica amb les víctimes, els oblidats, aquells que no contem... I és, on no ho sembla, on realment es fa present: en el crucificat. Misteri que no s'entén, sinó en la contemplació i l'adoració de la Creu. *“Mirau l'arbre de la creu, on morí el salvador del món: veniu i adorem-lo!”*

Dissabte Sant.

Silenci. El sepulcre resta clos; la seva humanitat aniquilada, com a llavor al sí de la terra, espera germinar en una vida nova. Segons la tradició, és el moment del descens de Jesús a l'infern: ha baixat al fons de tot, i ja no hi ha realitat humana, per desgraciada que sigui, que no quedi tocada per la seva presència. Entre el Pare, a l'extrem del Cel, i el Fill, al fons de l'infern, queda abraçada tota la creació...

Pasqua.

Bé celebrada en el misteri de la nit, a la Vigília Pasqual que celebrem a Santa Maria la Major, bé sigui en l'esplet festiu el dia de de l'encontre al cor del nostre poble, l'anunci pasqual ens alegra com cada any: ***“Crist ha ressuscitat!” –“Vertaderament ha ressuscitat!”*** Els tres bots de la Mare de Déu en el moment de l'encontre... ¿no simbolitzen l'alegria de tot un poble que queda il·luminat per la llum de la Pasqua?

Pancaritat a Santa Llúcia.

Vaig tenir el goig de venir a celebrar-lo jo. L'any passat me'l vaig perdre, ja que vaig estar una temporada fora, com he explicat en un anterior número de la revista. És, aquesta romeria, una prolongació del dia de Pasqua. Pel seu sentit festiu i fratern, ens recorda més que mai que som poble i som comunitat. La pujada festiva al santuari de Santa Llúcia, la convivència d'aquest dia dalt del cim, ens recorda aquell l'hermós salm que canta a la fraternitat: *"Què és bo i agradable, viure tots junts el germans!"*. Que, com Maria s'alegra per la resurrecció del Crist (Regina Coeli Letare!) així també s'alegrin els nostres cors en la lluminosa festa de la vida! Ella, ben enjoiada, vestida per a la ocasió, es pujada fins a dalt de tot del Santuari portada per les dones del nostre poble. I, arribats allà dalt, celebrem l'eucaristia. Les monges ens conviden a vi dolç i pastissos, i la festa continua tot el dia amb les paelles i les diverses activitats lúdiques que segueixen a continuació.

L'homenatge als nostres majors.

El primer de maig tenim l'homenatge als nostres majors. Celebrem l'Eucaristia i després compartim el dinar al centre de cultura, preparat per la Tercera Edat. Tenir present els nostres majors és tenir present les nostres arrels, la nostra història com a poble, la nostra identitat...

Sant Joan Baptista

Celebrem Sant Joan. El 23 de juny tenim les completes i l'ofrena floral. Presideix la celebració el Diaca Roger Fernández. L'endemà, 24 de juny, és l'ofici solemne del dia de Sant Joan. Presideix la celebració el P. Carlos Mario Toro, de la fraternitat Verbum Dei, i actual rector de la Unitat Pastoral de la Mare de Déu del Si (Santa Margalida, Sineu, Llubí, Lloret i Maria de la Salut). Balla l'oferta l'agrupació Festa Pagesa i l'animació musical corre a càrrec del Cor Parroquial de Mancor.

Vicenç Miró Morey, Vicari

ASSOCIACIÓ AMICS DE LA TERCERA EDAT

Benvolguts amics, volem fer un breu resum de tres activitats, que durant aquest segon Trimestre, hem tingut l'oportunitat d'organitzar, i també de compartir amb molts de vosaltres.

Dia 10 d'abril, vam fer la Tradicional pujada a Santa Llúcia, per celebrar el Pancaritat que el poble té per costum celebrar el dilluns de Pasqua. A les 10.30 h la Verge va sortir de l'església, acompanyada per quatre dones portadores que durant tot el camí es van rellevant, fins que la imatge arriba davant l'escalonada de l'oratori, just després tots els acompanyants que ho desitgin entren dins la capella per celebrar l'eucaristia.

Aquest any, va ser el Vicari Vicens Miró, juntament amb el rector de la nostra unitat pastoral Carles Seguí, els que la varen presidir, una vegada acabada la missa, les monges dels Sagrats Cors, tenen el detall de compartir amb tots, uns pastissos, amb un poc de moscatell. En acabar, tothom cerca el lloc que li pertoca seure per compartir el dinar.

La Tercera Edat, prepara una paella pels seus socis, però aquest dia fem els ulls grossos, perquè pensam que és un dia per estar junts amb família i amics, així que tots hi tenen cabuda.

Volem fer extensiu que la participació d'aquest any, pel que fa a l'associació, va ser molt positiva, sobretot si tenim en compte que aquests anys passats, segurament degut a la pandèmia, havia decaigut un poc. Després del dinar, Festa Pagesa organitza un poc de ball de bot, on petits i grans animen, perquè la música i la diversió ajudin a fer un dia més familiar i compartit.

Dia 1 de Maig, com bé sabeu, celebrem l'aniversari de la nostra Associació. Aquest dia no pot faltar res i volem compartir-ho amb tots els nostres socis. A les 11:00 celebrarem l'ofici solemne. El vicari Vicens Miró, el va presidir amb l'ajuda del cor parroquial sota la direcció d'en Jaume Gual i en Tomeu Ripoll a l'orgue. Estam molt agraïts del seu suport i del cor en general, perquè sense la seva participació aquesta celebració no quedaria tan lluïda. Just en acabar la missa, férem un bon aperitiu que l'Ajuntament ens tenia preparat a la plaça de l'església.

Gràcies, una vegada més a l'Ajuntament, i a totes aquelles persones que fan possible que tot sigui tan fluid i bo de dur.

Dinàrem al Casal de Cultura, com ja férem l'any passat, som conscients que això implica moltíssima feina, no tan sols pels nostres cuiners, sinó també per tants i tants de col·laboradors que just tenen temps de compartir taula perquè els altres estiguin ben servits. Sabem que el seu compromís és, sense cap dubte, aquest i que no escatimen esforços perquè tot surti perfecte.

Dia 18 de Maig, vàrem celebrar la Trobada a Lluc de totes les Associacions del Llevant i Tramuntana, organitzada per la Federació de Gent Gran de sa Part Forana. Aquest any, en lloc de flors, vàrem donar aliments que des del Bisbat de Mallorca ens havien proposat. L'ofici el va presidir el Bisbe de Mallorca acompanyat pel prior de Lluc, Mossèn Marià Gastàlver i Antoni Burguera. L'acolliment estava ple i els Blauets

cantaren al començament de la celebració perquè havien de tornar a les classes de seguida.

Finalment, aprofitam per comunicar-vos que el pròxim mes de juliol, començarem els sopars a la fresca, les continuarem fent al Casal de Cultura amb música en viu per ballar un poc i no perdre el bon humor. Us farem arribar els programes casa per casa, com sempre feim. Els que no són socis podran aprofitar qualsevol activitat nostra per apuntar-se.

Que passeu un bon estiu, i salut per molts d'anys!

Biel Llobera.

DE TOT UN POC... COSES DE CA NOSTRA

QUI DIES PASSA, ANYS EMPENY

Mes de juliol

Generalment, durant el mes de juliol s'acabava la sega i la batuda dels cereals, la qual cosa donava peu a fer festa per celebrar la collita i la finalització d'una de les tasques camperoles més dures. Els seus orígens els hem de situar en l'època precristiana en què es duïen a terme actes litúrgics per celebrar les collites. D'aquest fet deriva que la gran majoria d'aquestes festes tenen lloc en aquest moment de l'any, en què els cereals ja són estojats a casa. A Mallorca, antigament, en acabar la batuda si alguna possessió propera encara no havia enllestit la tasca, els veïns que sí l'havien acabada els hi feien befa. També era costum fer grans sonades de corn marí en senyal d'alegria per haver acabat la sega i la batuda. El darrer dia feien una coca i la se menjaven a l'era després de fer net, davall una figuera "*Avui matam sa vedella*", era l'expressió amb que significaven que aquell dia acabaven les messes o acabaven de batre.

Les festes més importants del mes són:

Dia 10, sant Cristòfol, patró dels conductors i dels verdulers. Dia 16 és la Mare de Déu del Carme, patrona dels mariners, es fan festes a moltes localitats de vorera de mar. Dia 20 és santa Margalida i dia 25 festa de Sant Jaume Apòstol. Dia 30 a Inca se celebra la festa patronal de Sant Abdon i Senén.

Algunes dites:

Santa Margalida l'encén i Sant Bernat l'apaga. Aquest refrany ha caducat amb el canvi climàtic. Podem confirmar per experiència que fa un temps que s'encén abans. El canvi climàtic ha fet córrer les estacions. L'estiu comença més prest i s'allarga fins a l'octubre.

Al Juliol, ni porc ni sol. Per Sant Abdó i Sant Senè, pebres i tomàtigues.

Es sequer. A finals d'aquest mes començaven a fer el que es deia "*Es sequer*", la recollida de figues que durava fins a finals de setembre. Ja es tenien preparats els canyissos fets d'albons i vergues d'ullastre. Les figueraleres, perquè sempre eren dones, amb un ganxo i una escala de peu, com li deien a l'escala triangular amb un peu a la part de darrera, anaven rodejant la figuera per omplir el paner que portaven. Després les estenien damunt els canyissos i les exposaven al sol. Els vespres els entraven dins la caseta que hi havia a cada finca amb figueres, per evitar la humitat de la nit. A primeres hores del matí eren trets i tornats a estendre al sol. Quan ja estaven bastant seques les figues, les aplanaven en diverses formes per guardar-les. Quan el temps es posava a ploure inesperadament, hi havia corregudes per entrar els canyissos i evitar que es benyassin les figues. En acabar la temporada es dedicava un dia a escaldar-les en aigua bullent i guardar-les ben col·locades amb llavors d'anís per disposar d'elles durant tot l'any. N'hi havia de més dolentes que es guardaven que les donaven als porcs i que en lloc d'escaldar-les, les passaven pel forn. També es feia pa de figa que

consistia en moldre-les i amb la pasta donar-les forma de con embolicat amb fulles de figuera. Era un menjar molt apreciat.

A Mancor els figuerals no eren molt grossos, gaire bé tots familiars, excepte a la possessió de Massanella on hi havia una caseta especialment dedicada a aquest menester i on hi vivien les figueraleres.

Mes d'agost.

Les festes més importants del mes són:

Dia 2 és la Mare de Déu dels Àngels, és festa a Pollença.

Dia 10 és Sant Llorenç, patró de Selva (aquest dia treien ses primeres olives a sa taula. Eren olives trencades collides amb sa mà. Les deien "*olives llorencines*". Encara eren molt verdes i amargues, per això deien: "*Ses olives fan agrura, / ses figues mal de queixal. / Ses bastonades fan mal / i, a redols, qualche blavura*" Dia 15 és la mare de Déu d'Agost, la Mare de Déu Morta. Dia 20 és Sant Bernat (*Un parenostro a Sant Bernat perquè no surti fat ni salat*). Ho deien a Lluçmajor en fer matances, sobre el ribell del pastat, després d'haver traçat una creu sobre la pasta). Dia 24 Sant Bartomeu (És festa a Capdepera, Consell, Montuïri, Pla de na Tesa, Ses Salines, Sóller, Son Rapinya i Valldemossa).

Festa de l'Assumpció de la Verge. Dia 15 d'aquest mes se celebra aquesta festa, popularment dita la *Mare de Déu d'agost*". A l'església de Mancor es munta un espectacular monument, que en el segle XIX va regalar un popular fuster de Mancor. Eren quatre escales que s'ajuntaven formant una plataforma on hi havia la caixa sobre la qual es posava la figura de la Verge jacent que es guarda a la capella del Roser. Quatre columnes aguantaven un alt envelat que cobria tot el conjunt. L'ornaven amb nombrosos cossiols d'alfabeguera que omplien de perfum tot el temple. A la tarda es feia l'última processó de l'any on es portava la imatge jacent en una llitera, recorrent els mateixos carrers que la del Corpus.

Algunes dites: *Per l'agost, a les nou, ja és fosc. Quant l'agost ha acabat, l'hivern ha començat. Déu mos guard sobretot, de pols de maig i fang d'agost. Per Sant Bernat, tapa't es cap*

Mes de setembre.

Les Festes més importants del mes són:

La Beata Catalina Tomàs, el primer diumenge de setembre a Santa Margalida. És una de les festes més salades i típiques entre les que es dediquen a La Beata. Diuen que la processó de Santa Margalida se celebra des de sempre el primer diumenge de setembre. El breu apostòlic de beatificació de sor Catalina Tomàs se signà el 3 d'agost de 1792, el 12 d'agost se celebrà l'acte de beatificació i l'arribada del breu a Mallorca va ser el 8 de setembre. Tot fa pensar que la data de celebració de la beatificació la va fixar cada un dels diferents pobles en el període comprès entre el 12 d'agost i el 8 de setembre. Dia 8 de setembre, és el dia de la Mare de Déu dels Missatges i a Mallorca representa el principi de l'any agrícola en què se signaven els contractes d'arrendament i es llogaven missatges nous o es barataven els antics a les possessions. Degut a aquesta circumstància eren dies de molt de bullici als pobles i un anar i venir de gent que cercava feina i preparava la temporada. Dia 12 és la mare de Déu de Lluç, patrona de Mallorca. Dia 24 la Mare de Déu de la Mercè. El dia 29 se celebra la festa dels Arcàngels, Miquel, Gabriel i Rafel. Acaba el mes amb la festa de Sant Jeroni.

La recollida d'oliva. En aquest mes a Mancor la recollida d'olives ocupava una part important de la població. A algunes possessions, sobretot a Massanella, llogaven dones procedents de pobles del pla, com Sineu, Llubí, Vilafranca i altres, on passaven la temporada que durava aquesta tasca. Els era molt delitós, a més de la soldada, la quantitat d'oli que en acabar la temporada se'n portaven, ja que llavors era un producte molt apreciat sobretot en els pobles que no en produïen. Com que moltes eren joves feia que els missatges de les possessions i joves del poble, anassin alçurats, anant a les nits i de dia els festius, a passar el temps amb elles.

Algunes dites: *Les saons setembrals són bones pels animals. Boira setembral llebeig o mestral. Al setembre, el vi està per vendre.*

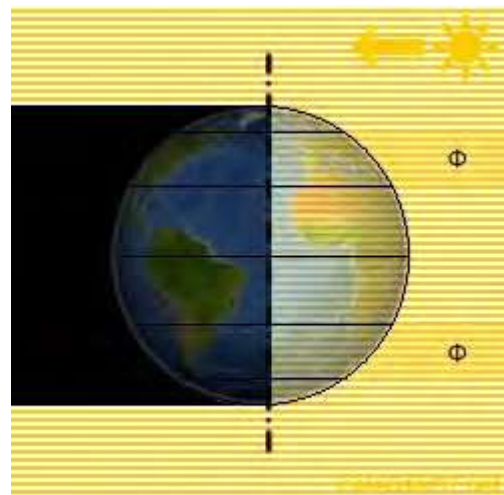
Fases lunars.

Juliol. Lluna plena, dia 3, a les 13:38 h. Quart minvant, dia 10, a les 03:48 h. Lluna nova, dia 17, a les 20:32 h. Quart creixent, dia 26, a les 00:07 h.

Agost. Lluna plena, dia 1, a les 20:31 h. Quart minvant, dia 8, a les 12:18 h. Lluna nova, dia 16, a les 11:38 h. Quart Creixent, dia 24, a les 11:57 h. Lluna plena, dia 31, a les 03:33 h.

Setembre. Quart minvant, dia 7, a les 00:21 h. Lluna nova, dia 15, a les 03:39 h. Quart creixent, dia 22, a les 21:21 h. Lluna plena, dia 29, a les 11:57 h.

Equinocci de Tardor. Dissabte 23 de Setembre del 2023, dia 266 de l'any 2023, Setmana 38. Hora de canvi d'estació a Tardor: 07:50. El flux solar és perpendicular a l'Eix de la Terra pel que el dia i la nit duren igual (12 hores).

LA NOSTRA LLENGUA

Refrany popular. *De Joans, Joseps i ases, n'hi ha per totes ses cases.*

Segurament avui ens podríem referir a altres noms, fins i tot pot ser algun dia deixarem pas als Mohameds o Jennifers. Qui ho sap!, perquè això dels noms són modes passatgeres, que, amb tot, van esborrant la tradició del santoral. Una prova és que els pares, en el moment de posar el nom a un infant, avui no es respecten els noms dels padrins com era abans. Per això antigament, en poques cases no hi havia algun Joan o Josep (Pep). Per referir-se a aquesta generalització, i amb un sentit irònic i burlesc, es posava en el mateix cabàs els ases, que metafòricament, o bé peluts i amb quatre potes, n'hi havia a totes les cases (de pagès, és clar, per ajudar en les feines del camp).

Segons els llocs hi poden aparèixer altres noms com Pere i Toni. En nom de dona també en podríem posar alguns, com per exemple, *"De Tereses i Maries, fins a les escombraries."*

En castellà trobam l'equivalen, *"En todas partes cuecen habas"* i alguns acaben *"y en mi casa a calderades"*.

Etimologia de la paraula *casa*. Del llatí *casa*, "cabana, barraca". El mot llatí per "casa", *domus*, ens ha donat paraules com ara *domicili* i *domèstic*. Les paraules catalanes *mas* i *masia*, venen de *mansus*, "lloc de residència", del verb llatí *manere*, "restar, quedar-se".

Una frase feta. *Girar sa truita*

Ho deim d'un canvi radical de situació. Per exemple: *"A na Lluïsa, li varen tocar deu milions d'euros a la loteria i es va girar la truita."* D'acord amb això observam que, com a conseqüència d'aquest fet, la situació vital i fins i tot la professional d'aquesta persona s'inverteix.

Literalment, "girar la truita", què vol dir? Doncs bé, quan feim una truita amb patata, posam tots els ingredients dins una pella i esperam que es cogui la part de davall. Una vegada cuita, la giram damunt davall, generalment amb un plat o un estri que s'empra com a giradora de truites. A partir d'aquest fet podem extreure el significat de la frase.

Usos lingüístics. *Qui és la mare de la mare de la padrina?*

Les paraules més antigues per a designar els pares dels nostres pares són **avi** i **àvia**, que són les úniques que utilitzava Ramon Llull. Aquestes paraules tenen el mateix origen lingüístic (etimologia) que **jai** i

jaia, que amb el significat de “vell” i “vella” són ben vives en mallorquí; i, a més, ha donat lloc a les variants familiars –molt esteses a València i al Principat– **iai** (o **iaio**) i **iaia** (a Eivissa **la laia** és el personatge que a Mallorca s’anomena **Jaia Corema**).

A Mallorca a les famílies, per costum ancestral, els padrins de fonts dels primers nats eren els avis, per això a moltes contrades padrí i padrina eren sinònims familiars d'avi i àvia. Actualment deim padrí jove, al padrí de fons –i amb freqüència sentim dir *padrino* o *madrina*, que són dos barbarismes, i no es poden emprar–.

A Mallorca, l'ús de **padrí** i **padrina** en lloc d'**avi** i **àvia** ha arribat a fer perdre gairebé del tot l'ús habitual d'aquestes dues darreres paraules. A Menorca, en canvi, només s'usa **avi** i **àvia**, amb unes variants curioses **savi**, **sàvia**. A Eivissa, es fan servir unes formes força diferents: **es major** i **sa majora** (excepte a Vila, on es diu, com en valencià, **güelo**, **güela**, deformació del castellà abuelo).

Les paraules savi, sàvia, major, majora, güelo, güela, són formes col·loquials, que no es poden emprar en llenguatge estàndard i no figuren al diccionari DCVB (Diccionari català, valencià, balear) ni en el DIEC (Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans)

Resumint, en català estàndard cal emprar padrí, padrina o avi, àvia (per als padrins paterns o materns). Repadrí, repadrina o besavi, besàvia (per als pares o mares del nostre padrí o padrina).

Finalment, per arrodonir les designacions de parentiu, recordau que els descendents d'aquests s'anomenen respectivament besnet i besneta, i rebesnet i rebesneta, i que respecte al germà o germana dels besavis són el renebot i la reneboda.

Mots en desús.

Regit. Subst. masc. Documentat al segle XIV. Del llatí *regere*, d'idèntic significat i més concretament el participi passat de “*regir*”. Suposa el govern, la direcció moderadora del poble. Ex.: *Hi ha un bon regit al nostre poble. En aquesta legislatura, l'ajuntament té un regit de coalició.*

La lectura d'aquesta cançó de Menorca ens situa millor: *Sa ràbia no té regit, i s'amor no té llinatge, i sa son no espera es llit, ni sa talent companatge.*

Àmbit d'ús: totes les Balears.

Tastanejar. Verb intransitiu. Documentat al segle XVI. Derivat de “*tas-à*”, onomatopeia amb què les persones grans inciten els infants a caminar. Així, doncs, parlem del caminar insegur amb tendència a caure, sia per debilitat o per altres circumstàncies. Ex.: *Els mamífers quadrúpedes, després de néixer, tastanegen en les seves primeres passes.* Ex.: *El nostre padrí caminava tastanejant.*

Ambit d'ús: Mallorca i Menorca.

Bibliografia

CALENDARI MALLORQUÍ DE 2023. Sa Plaça. Inca 2023

FIOL MATEU, Gabriel. Escrits inèdits.

MARIN, Carles. *Els refranys i les frases fetes*. Editorial Moll. Palma 2006

MOLL MARQUÈS, Aina. Línia directa amb la campanya de Normalització Lingüística. Palma 1993.

PÀMIES, Víctor i PALOU, Jordi. *Els 100 refranys més populars*. Cossetània Edicions. Valls 2002.

SERRA PUJOL, Pere Juli. *Els mots en desús del català de Balears*. Lleonard Muntaner. Palma 2010.

Jaume Gual Mora

DE TU A TU

Nom i introducció: Jaume Estrany Fontanet. És un jove rialler i que moltes porques vegades el trobareu enfadat. Una persona senzilla i noble, que no té males intencions amb ningú i que sempre està disposat a ajudar als seus. Fa uns anys es va treure el títol de Grau Superior de Marketing; actualment està fent feina a una empresa com a consultor. A més a més està estudiant el grau d'Administració i Direcció d'Empreses a la UIB.

Una cançó...

-Una cançó que m'agrada escoltar és «La gent que estimo» d'Oques Grasses. És una cançó que me dona pau i tranquil·litat, no me cansa escoltar-la. La cançó tracta sobre la gent que aprecies i això me fa pensar en la gent que tenc al meu voltant.

Un color...

-Buufff, espera un segon. Segons el moment i el dia m'agrada un color o un altre; no te podria dir un fix. No obstant, el color blanc crec que és el color pel qual me decantaria perquè combina amb qualsevol cosa i ho trobo un color alegre.

Un animal...

-No som massa animaler, però si n'he de triar un m'encanten les cadeneres ja que el meu padrí sempre en tenia al Pujol. Me recorden a ell.

Una pel·lícula...

-Un dia de pluja que era a ca meva vaig mirar una pel·lícula que se diu «El hombre sin rostro». La pel·lícula tracta la vida d'un home que queda desfigurat després d'un accident amb el seu cotxe i com tots els seus veïnats el marginen. Té un final impactant i que me va marcar.

Una persona que admires...

-Els meus pares per tot el que m'han ajudat i aportat al llarg de la meva vida. Sense ells no seria qui som ara.

Una data especial...

-Qualsevol moment amb els amics i la meva família trobo que ja es poden considerar dates especials.

Un nom d'home...

-Jaume perquè el meu padrí patern ho era.

Un nom de dona...

-Maria Antònia que és el nom de la meva TATA perquè és una persona especial per jo i també fa el nom d'Antònia que és el nom de la meva padrina jove i de la meva padrina.

Un defecte...

-A vegades som una persona massa xerradora, i això fa que en determinats moments fiqui la pota. Però crec que amb els anys ho he anat millorant jajajajaja.

Una virtut...

-Jo me considero una persona constant i perseverant. Crec que la constància i la perseverança són vitals. Mai m'he donat per vençut, sempre he lluitat per aconseguir els meus objectius i somnis.

Un llibre...

-El llibre d'en Pau Donés «50 palos» ja que és un llibre que tracta d'explicar que s'ha de viure al màxim el moment i aprofitar les petites coses. Vendria a ser un *carpe diem*. És un llibre sobre la superació personal i l'autor el tenc com un referent.

El teu lema...

- «Mai et donis per vençut» ja que hi ha pics que la darrera clau pot arribar obrir la porta.

El teu plat preferit...

-Paella però l'ha de fer la meva padrina Antònia i de la meva tia Petra. És un plat que no me puc resistir. Del millor que he tastat mai.

Un lloc que t'agrada de Mancor?...

-Umm el cementeri i la font són dos llocs que hi he passat moltes hores amb els amics. Moltes històries i anècdotes es poden contar.

Què canviaries i què mantendries a Mancor de la Vall?...

-Hi ha pics que la gent es fica massa amb el que fan els altres; cada un hauria de mirar més dins ca seva abans de xerrar de ca un altre. I m'agradaria mantenir la seva cultura, crec que la cultura i el lloc on mos trobam és un sentiment que no es pot descriure. Me sent orgullós de ser Mancorí.

Qui t'agradaria que contestàs a n'aquest qüestionari?...

-Un amic, com pot ser en Joan Vallori, crec que li agrada xerrar en públic.

Joan Coll Mir

GRÀCIES MANCOR

El passat 17 de juny varen prendre possessió de la seva funció com regidores i regidors de Mancor les 9 persones que varen ser elegides després de les eleccions locals del 28 de maig. Aquests 9 regidors el primer que feren, com es fa sempre, va ser elegir al nou batle de Mancor, que com era de preveure li va correspondre a en Pep Frontera.

Amb aquesta elecció es va tancar un període de 8 anys de la meua vida, en què vaig poder treballar pel meu poble. Vaig tenir el plaer de dedicar-me a servir a les mancorines i mancorins de la millor manera que he sabut i he pogut.

Sens dubte han estat, 8 anys intensos en què sempre he posat per damunt d'interessos particulars o partidistes, l'interès general del poble, i també ens ha permès canviar la forma de fer política a Mancor.

Un poble, que des del primer moment que vaig trepitjar, un mes de març del 1989, vaig sentir que seria el lloc on volia fer la meua vida. Mancor té això, des del primer minut t'enganxa i t'enamora.

Aquests 8 anys, han estat un recull d'emocions i responsabilitats que he viscut sempre amb il·lusió i ganes de fer feina per millorar el nostre poble. I, ara que ja han passat unes setmanes d'ençà que vaig deixar la batlia, i amb la perspectiva que te dona el temps i la distància, valor molt les coses que al llarg d'aquests 8 anys, i amb dos equips de govern diferents, hem pogut fer per Mancor.

Ser batle del teu municipi no ha de ser mai un desig, o almanco jo no he vist mai així. El que jo sempre he volgut ,ha estat treballar per millorar l'entorn en què visc i en tots els àmbits que em sigui possible. Supòs que és el desig de la gran majoria de tots nosaltres. Uns triam fer-ho a través de la política, altres a través del teixit associatiu o esportiu dels municipis on vivim, i altres, senzillament fent petits gestos de col·laboració en el poble. Però segur totes i tots feim alguna cosa per millorar el nostre entorn més proper. Jo he tingut el privilegi que les mancorines i mancorins fa 8 anys em triàreu per poder fer això, treballar pel meu poble.

Però, com he dit sempre, el poble roda, funciona i millora, no pels polítics que el governen, sinó per un bon grapat de veïns i veïnes que amb la seva feina o dedicant temps del seu, fan que no s'aturin de posar en marxa activitats que ens beneficien a totes i tots.

Arriba el moment d'agrair a tota aquesta gent el que fan per Mancor, no sé per on començar i vull demanar perdó per si em deix algú. Vull agrair a totes les associacions esportives i culturals de Mancor, la tasca i els moments que hem pogut compartir, a totes moltes gràcies, vosaltres, sou qui dona vida a Mancor.

A en Joan "Mosset", sense ell, la festa dels Cavalls de Menorca, no seria possible.

A en Llorenç Comes i na Tere de "*Ca's Puput*" per la seva inestimable ajuda en l'organització del dinar de la Pujada a Massanella, i al recordat l'amo en Jaume "*Puput*", qui va confiar en nosaltres per continuar amb aquesta festa.

A totes aquelles persones que en l'àmbit particular i des de l'anonimat ens han ajudat en molts àmbits i en molts moments.

A totes i tots els regidors que en aquests 8 anys han format part dels equips de govern, en Miquel Gallardo, na Joana Maria Alba, na Marga Rotger, na Clara Fontanet, na Teresa Fontanet, en Joan Ramon Vallori, i especialment a en Joan Ramon Villalonga, que va assumir la responsabilitat de ser el cap de llista de la nostra candidatura. Jo sé el gran batle que de moment, s'ha perdut Mancor, però segur que en un altre moment ho serà.

L'agraïment més gran, permeteu-me que sigui pels treballadors que al llarg d'aquests 8 anys han passat per l'Ajuntament, però especialment als que sempre hi han estat, Magdalena Grau, Cati Llabrés, Toni Navas, M.ª Antònia Coll, Elena Palacio, Marga Bonafé, als treballadors dels Serveis Socials, na Bea i na Noemi, a les del Centre de Dia, Caterina Martorell, Joanaina Bestard, Malen Isern i Cristina Almansa, a les treballadores de l'Escoleta Infantil Montaura, na Maria Coloma Amengual, na Jero Ramis, n'Aina Alicia i n'Erika. Als diferents policies locals que han passat per Mancor, en Boni, en Monti i ara en Pere Martorell. També a na Xisca Maimó la primera Secretaria de l'Ajuntament de Mancor amb qui vaig treballar i que tant em va ajudar als primers anys. Els treballadors d'un Ajuntament sou el 90% del bon funcionament d'aquesta institució i en bona part del funcionament del poble.

Sé que hauré deixat algú i esper que em disculpi.

Igualment, vull demanar disculpes a tota la gent a qui des de la batlia no he pogut ajudar, o que creu que no he fet prou per resoldre els seus problemes.

Doncs bé, fins aquí 8 anys de la meva vida.

GRÀCIES PER DEIXAR-ME FER FEINA PER MANCOR!!

Guïem Villalonga Ramonell

ESCOLETA MUNICIPAL

El mes d'abril contiueu amb la proposta de la Jaia Quaresma, seguim treballant els contes que tenen a veure amb aquesta tradicional festa, cantam cançonetes i acabam la setmana abans de Pasqua fent un taller de crespells.

Duim tots els ingredients per poder fer la pasta, els nins i nines duen motlles i aplanadors per fer els crespells i aprofitam mentre gaudim d'una experiència multisensorial.

El darrer dia abans de les vacances de pasqua, berenam dels crespells que nosaltres mateixos hem fet, els infants de 2-3 anys anam a l'Escate Park a berenar dels crespells i jugar.

El mes d'abril també és especial perquè celebrem la festa de Sant Jordi, per nosaltres és una manera d'apropar els infants al món de la lectura, de gaudir mirant imatges, d'escoltar diferents històries...

Durant la setmana anam contant contes, els nins i nines també duen un llibre de casa seva per compartir amb els companys i companyes.

El nostre dia a dia continua amb les nostres rutines, els nins i nines ja coneixen la dinàmica de l'Escoleta, saben en tot moment com s'organitza el dia.

Seguim fent propostes sensorials, treballant la primavera i el bon temps ens permet gaudir de moltes estonetes de pati, on el joc lliure té un paper important.

Compartim un matí amb els nins i nines del CEIP Montaura a la Biblioteca, on la nostra estimada Cati, ens ha preparat una sorpresa, na Margalida Amengual Contacontes ens ha contat diferents contes populars.

En acabar, na Cati ens ha preparat un berenar boníssim i hem jugat tots i totes junts. Des de l'Escoleta volem donar les gràcies a la Biblioteca de Mancor i a na Cati per sempre fer-nos partícips de les seves propostes i fer possible un matí compartit amb els més petits del CEIP Montaura.

Sense adonar-nos, arriba el mes de juny, acabam un curs escolar intens, un curs carregat de moments i aprenentatges, on hem tengut la sort de poder contar amb un gran equip docent.

El CEIP Montaura i l'Escoleta Montaura organitzam un matí on ens trobam, els nins i nines de l'Escoleta anam al CEIP a conèixer els seus espais, l'equip docent, els nins i nines que seran els nostres companys i companyes i ens conviden a berenar i gaudir del matí. Moltíssimes gràcies a n'Angi i na Mercè, així com al reste de mestres que ens acolleixen amb tant d'afecte.

Un any més, acabam el darrer dia de juny amb la sortida familiar, un dia on infants, pares, mares, famílies i educadors/es, compartim un dia fora de l'Escoleta.

Volem també donar les gràcies un any més a l'Ajuntament de Mancor de la Vall per posar al nostre abast el servei d'autocar, moltes gràcies!!

Durant aquest trimestre celebrem els aniversaris dels nins i nines que sumen una volta més al sol.

ANIVERSARIS

ALBERT

MAR

MARTA

NORA

PAU

SERGI

TERESA

Per acabar volem desitjar un Bon Estiu a tothom.

Equip educatiu.

CEIP MONTAURA

I un nou juny "ens diu amb veu emocionada que el curs té la cloenda preparada". I a nosaltres ens toca tancar les portes de la nostra petita gran escola. Dona'm la benvinguda al temps d'estiu compartint amb vosaltres, aquestes imatges de tots aquells que l'hem mantinguda viva i càlida durant tots aquests mesos!

També des d'aquí una menció especialment càlida a en Félix, que després de més de tres dècades al CEIP Montaura i ser-ne part de la seva essència, tocarà per altres camins! T'enyorarem!

Per altra banda, agrair a en Jaume Gual la seva entrega i dedicació sense la qual aquesta publicació no hagués estat possible durant tots aquests anys!

COMIAT FELIX

La primera vegada que vaig entrar a Mancor va ser recent arribat de València: uns amics de la família em varen convidar a un conegut restaurant del poble. Allà ja vaig percebre que aquest indret de l'illa tenia qualche cosa d'especial. Després, els diferents camins que m'assenyalà la vida em dugueren a realitzar diferents activitats fins que un dia, a l'any 91 (ja ha plogut des d'aleshores) el destí m'emplaçà a tornar a aquell bell poble.

Aquesta vegada, no per sopar, sinó per fer les classes de música als alumnes de l'escola, per conèixer a na Mercè i, posteriorment, també per a ser tutor dels diferents grups que he tingut. Des d'aleshores i, llevat l'any de pràctiques, sempre he dut a terme la meva tasca docent aquí. Però aquest text no pretén ser una autobiografia, en absolut, ja que no sóc una persona tan important tot i que, en ocasions, qualche pare o mare m'ha atorgat uns poders que ni jo ni nosaltres, els mestres, no tenim. Senzillament, sóc una persona

que ha passat transitòriament per la vida d'aquests alumnes i que ha intentat extreure tot el seu potencial: a vegades per aconseguir els mínims, però, sobretot, per assolir els màxims tant com a estudiants i, principalment, com a persones i tractant de despertar-los la curiositat pel món que els envolta.

De tota manera, aquestes paraules tampoc no pretenen configurar un tractat sobre pedagogia ni sobre docència, sinó una tirallonga infinita d'agraïments: primerament, a la gent del poble que, sense estar relacionada directament amb l'escola ens desitjava el bon dia alhora que fèiem la breu i entranyable xerradeta; en segon lloc, a vosaltres, pares, mares i famílies, que heu dipositat la confiança en mi i que, sense la vostra col·laboració, implicació i ajuda, mai no seria possible dur endavant la tasca educativa integral que tenim encomanada: al cap i a la fi, sou els autors de la vostra creació; i a la vostra creació és a qui va adreçat el tercer dels agraïments i, sens dubte, el més important: els alumnes, els veritables protagonistes de tot aquest entramat i als que, sovint, se us intenta llevar aquest protagonisme per mitjà de canvis en forma de noves lleis d'educació que perden de vista el que ha de ser el centre d'atenció. Són elles i ells, els que han donat sentit al meu dia a dia tots aquests anys, fins i tot, en aquells dies que neixen foscos; són elles i ells amb els quals no he deixat d'aprendre; són elles i ells els que m'han hagut de suportar perquè he intentat sempre mantenir el que considerava que havia de ser el grau d'exigència per intentar, encara que pugui sonar un poc pretencios, acréixer la seva capacitat intel·lectual i el seu bagatge cultural.

Això condueix, inevitablement, a l'enfrontament amb modismes temporals i efímers on el mestre cada vegada pinta menys en tot aquest procés. Malgrat tot, he intentat seguir el meu camí, sempre pensant primerament, en formar persones; en segon lloc, en persones que estan i conviuen dins un grup; i en tercer lloc, i tan important com els anteriors, transmetre'ls tot el que sabia i he anat sabent (i sóc conscient que això, avui dia, sembla que no és tendència).

A la fi, m'he enrotllat més del compte però també tenia ganes de manifestar algunes inquietuds que a hores d'ara, amb un poc més de perspectiva, crec que estic en condicions de poder fer-ho.

Gràcies nines i nins!! Gràcies mares, pares i famílies!! Gràcies a les meves companyes i companys!!

Gràcies al poble de Mancor!!!

Vos recordaré sempre!!!

I que no pare la música!!!

Fèlix Bimbo Alberola

BIBLIOTECA MUNICIPAL

03-04-23 Club de Lectura Biblioteca-Escola 4t CEIP MONTAURA "El carter de l'espai" de Guillaume Perreault

Un club de lectura Espacial i Espacial, hem llegit un còmic amb un protagonista, en Bob, que a bord de la seva nau espacial, reparteix cartes i paquets a un munt de gent arreu de la galàxia. A en Bob li encanta la seva feina i la seva petita rutina, fàcil i sense embolics: per a ell el correu és sagrat! Però un matí tot se complica, el seu cap li diu que no farà la seva ruta habitual i li assigna una de nova i a cada una de les cinc entregues viurà una aventura única, sorprenent i esbojarrada.

A LA BIBLIOTECA CELEBRAM EL DIA DEL LLIBRE, SANT JORDI 2023

20-04-23 Encetàrem el dia del llibre, Sant Jordi, amb un contacontes molt especial "En aquest conte no hi ha cap Drac", a càrrec de Púrpura events amb els nins de 1r i 2n del CEIP Montaura.

20-04-23 Sant Jordi i el Centre de dia de Mancor de la Vall.

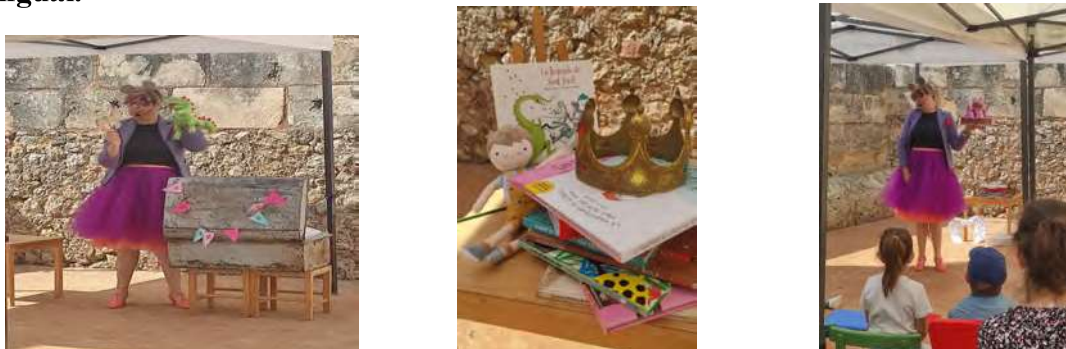
Visites molt especials, els usuaris del centre de dia també han col·laborat amb el dia de Sant Jordi ens han fet una decoració ben xula: unes roses i un super Drac. Gràcies per la feina i la visita.

Exposició dels treballs realitzats pel nins i nines del CEIP Montaura: Què és per tu la Biblioteca de Mancor.

23-04-23 Contes per Sant Jordi al pati del Teleclub: Una festa pels llibres a càrrec de na Margalida Amengual.

24-04-23 "Ple de Contes". Activitat amb els nins d'Infantil del CEIP Montaura. Dia del llibre, Sant Jordi 2023. Ens va encantar escoltar les històries tan divertides que ens va contar na CriSonrisa.

28-04-23 Presentació del llibre: Cleveland de Miquel Bezares (Aida Edicions)

El passat, Cleveland i el present, Bar Ohio, conviuen a través de les històries del personatges que habiten aquesta primera novel·la de Miquel Bezares que presentarem el divendres 28/04/23.

Personatges d'un microcosmos que tenen en comú la necessitat de fugir, aquests motius de la fugida són els veritables protagonistes de la història: el dol, la fertilitat, l'atzar, la descendència, el desig, la guerra... D'estructura circular ens du a un final amb reflexió.

03-05-23 Club de Lectura Biblioteca-Escola 5è CEIP MONTAURA "Apestoso tío Muffin" de Pedro Mañas.

Una història super divertida plena d'humor, olors, temors, fantasia, amistat, amor, justícia... que ens mostra la importància de superar les nostres pors, i ens ensenya a deixar de banda els prejudicis i les falses aparences.

Mr. Muffin fa mooolt mala olor i ja no sap què fer per deixar de fer olor d'aquesta manera ... Fins i tot els moixos el segueixen pel carrer!!! Gràcies a n'Emma una nina que diu ser la neboda de Mr. Muffin tot i que ell no té germans serà l'empenta que necessita Muffin per promocionar-se dins de la seva empresa de neteja, aprendre a superar els complexos i riure's de si mateix.

CLM 05-05-23 Em dic Lucy barton d'Elizabeth Strout

Em dic Lucy Barton de Elizabeth Strout és una d'aquestes novel·les que deixa un gust amarg tot i que hi ha hagut diversitat d'opinions entre els membres del club de lectura; a uns els ha agradat, a altres no tant.

Podríem dir que és una lectura diferent, una novel·la intimista que reflexiona sobre temes com el passat, la família, l'amor imperfecte i la manca de comunicació.

Narrada en primera persona és un cant a l'amor però a l'amor propi; a aquest amor que ens fa mirar enrere, reconstruir-nos, perdonar i acceptar-nos; aquest amor que porta la protagonista d'aquesta història a titular la seva novel·la sense cap vergonya, amb una reivindicació del seu propi nom: "Em dic Lucy Barton"

12-05-23 Contacontes. Conta'm Europa per celebrar el dia d'Europa a càrrec de Púrpura Events

Conta'm contes de portugal 🇵🇹, Holanda 🇳🇱, Alemania 🇩🇪 i França 🇫🇷 per celebra el Dia d'Europa, que es commemora dia 9 de maig, gràcies al finançament del Centre Balears Europa.

[#europedirectillesbalears](https://www.instagram.com/europedirectillesbalears)

22-05-23 Club de lectura Biblioteca-Escola 6è CEIP MONTAURA "Hotel Winterhouse" de Ben Guterson

De la mà de n'Elizabeth, la protagonista, ens endinsam dins un hotel ple de misteris, perills, llibres maleïts, perillosos antiquaris, anagrames, jocs de paraules, invents, excursions, flurschen i un munt de desafiaments que convertiran l'estada a l'Hotel Winterhouse en les millors vacances de la vida de l'Elizabeth.

En definitiva pàgines plenes de màgia que vos convidam a llegir.

08/06/23. Contacontes a càrrec de Margalida Amengual "Els Tres Porquets " i "La Rateta Presumida "

Visites que ens encanten, primers contactes. Escoles Infantil Montaura i CEIP Montaura 3 anys: contacontes "Els Tres Porquets" i "La Rateta Presumida" a càrrec de Margalida Amengual.

Després hem fet un taller i l'Ajuntament ens ha convidat a un bon berenar a la plaça de l'Església. Gràcies per venir, estau ben convidats a repetir.

15/06/23 Contacontes a càrrec d'Aïda i Nabil, de conte contat "Un món de colors"

Moltes gràcies a les famílies que han vingut a gaudir dels contacontes a càrrec d'Aïda i Nabil, de conte contat "Un món de colors" hem rigut, hem cantat, hem ballat i hem après cosetes interessants de les emocions.

15-06-23 Presentació del llibre de les Terceres Jornades d'Estudis Locals de Mancor de la Vall

Presentació del llibre de les Terceres Jornades d'Estudis Locals de Mancor de la Vall: Les terceres Jornades d'Estudis Locals les vàrem celebrar dia 11 de febrer de 2023, on diferents persones varen exposar la ponència inaugural i altres diferents comunicacions relacionades amb Mancor de la Vall, les quals hem recollit en aquest llibre.

Moltes gràcies a totes les persones que col·laboraren amb la seva participació i deixaren documentada una part de la cultura, el patrimoni i la història de Mancor de la Vall i al suport del Departament de Cultura, Patrimoni i Política Lingüística del Consell de Mallorca per a la subvenció de la publicació.

19/06/23 Club de Lectura Biblioteca- Escola, 4t CEIP MONTAURA "COMO ARREGLAR UN LIBRO MOJADO" Roberto Aliaga

Que faries tu si trobassis un diari per accident? Ho llegiries, o no?

En Víctor accidentalment ha fet pipí damunt un llibre deixat dins uns arbusts al parc. Sara, la seva major rival, decideix llegir el llibre, que resulta ser un diari. La recerca de l'autor del diari, que sembla trobar-se en greus problemes, va unir els nens en una aventura on el final no deixarà indiferent a ningú.

21/06/23 Club de Lectura Biblioteca- Escola 3r CEIP MONTAURA : "Carlota Pastanaga. Els fantasmes de cala blava" de Jordi Fenosa i Jordi Sunyer.

Una petita heroïna. Una gran causa: CANVIAR EL MÓN.

Cala Blava és la millor platja de Vilabufa, el poble on viu la Carlota. Però en Nico Flush, popularíssim campió de fórmula 1, ha anunciat que hi construirà la seva súpermega casa allà mateix. I al poble tothom n'està encantat! La Carlota es queda sola defensant la platja. Sola? No ben bé... hi ha una colla d'espectres

i de fantasmes d'altres èpoques que tampoc volen que la cala desaparegui sota del ciment. Seran els seus únics aliats?

Aventures i ecologia de la mà d'una protagonista amb molt de caràcter i un sentit de la justícia descomunal.

CLM 29-06-23 " Boulder " d'Eva Baltasar.

BOULDER una roca al mig del mar. Una història valenta narrada a través dels sentiments i pensaments de la seva protagonista que ens arrossega a través de les seves 145 pàgines amb una prosa poètica plena de metàfores. No és una història d'amor tot i que hi és ben present al llarg del llibre: Ens presenta dues maneres de viure la mateixa realitat de parella, on una part és la que decideix i l'altra la que es deixa portar. Una història on es tracta una relació lesbiana amb la mateixa normalitat amb què abordaria una història d'amor heterosexual. I sobretot és la història d'una dona amb un sobrenom imposat «Boulder» que passa d'una vida nòmada i solitària a una vida familiar i ens ho conta des de una perspectiva realista i dolorosa.

CE MONTAURA

Final de temporada del CE. Montaura.

ESCOLETA

PRE-BENJAMÍ 1r ANY

PRE-BENJAMÍ 2n ANY

BENJAMINS

ALEVINS

ALEVINS 2n Any

INFANTILS

CADETS

JUVENIL A

JUVENIL B

AMATERS

FEMENÍ

RACÓ INFÚS

La figuera (*Ficus carica*) és una de les moltes espècies del gènere *Ficus*, de la família de les Moràcies, originària d'Àsia sud-occidental (antiga Persia) que creix a l'entorn del Mar Mediterrani tan conreada com espontàniament. També creix per altres regions del Món, sempre que siguin regions tropicals o subtropicals. Es calcula que existeixen més de 700 varietats de figueres de les que 300 només es cultiven pel consum humà. El seu fruit és la figa. Concretament aquesta fruita de la figuera és una estructura especialment adaptada que s'anomena *siconi*. Té forma bulbosa amb una obertura apical petita, anomenada ostíol, i una zona buida a l'interior recoberta de petites flors. Aquestes flors són pol·linitzades per unes minúscules abelles que entren per l'ostíol. De la pol·linització deriven uns fruits petits que tenen un nucli dur (pinyols) i que el periant de les flors torna carnós. Tot el conjunt forma el bulb que hom anomena *figa*.

La floració de la figuera és molt complexa. Les flors d'ambdós sexes es troben tancades dins un receptacle en forma de pera i amb una obertura apical (ostíol). Les poques flors masculines que es desenvolupen estan a prop de l'ostíol, la resta de flors són femenines i algunes seran estèrils. La pol·linització de les flors la duen a terme uns petits insectes himenòpters (vespes petites) que són un exemple de simbiosi i mutualisme. Aquesta petita vespa (*Blastophaga psenes*) està molt adaptada a cada tipus de figuera. La femella, que està fecundada, entra al siconi per l'ostíol, pol·linitza les flors i deposita els ous. Quan la novellada neix, els mascles tenen la missió de fecundar les femelles per, a continuació, morir perquè no tenen ales i no poden sortir de la figa. Les vespes femella fecundades surten per l'ostíol de la figa on han nascut i, sense voler, s'enduen el pol·len de les flors masculines que estan vora l'ostíol. Aquest fet permetrà pol·linitzar nous siconis o figues, i així una acció darrera l'altra permetran a la figuera tenir uns excel·lents fruits. Aquestes flors originaran uns aquenis petits, vulgarment anomenats pinyols, envoltats d'un mesocarpi carnós (o sigui drupèoles) que seran la vertadera fruita de la figuera. El conjunt se l'anomena siconi (que prové del llatí "syconus", que a la vegada deriva de la paraula grega "sycon") que vol dir figa. Les vespes viuen tot l'any a les figueres hermafrodites que quan creixen s'emparellen i les femelles surten a la recerca de fruits immadurs, començant, així, el cicle que hem exposat abans. No hi ha dubte que el binomi figuera/vespes és un bon exemple de simbiosi/mutualisme pel magnífic resultat obtingut i que els biòlegs consideren que és un veritable exemple de coevolució.

Hi ha figueres dioiques que produeixen flors d'un únic sexe en cada figa, i també monoiques que produeixen flors masculines i femenines en el mateix siconi, que són la majoria de les figues de consum humà. A Califòrnia importaren figueres femenines de la varietat Esmirna de Turquia. Les figues no eren bones. Varen haver d'importar figues dioiques masculines perquè les figues fossin bones. Penjaren banques de la figuera amb figues masculines, no comestibles, a prop de les figueres importades, tampoc comestibles, amb la finalitat de que les vespes femella anessin d'una planta a l'altra per provocar la pol·linització i la fructificació, donant, per mor d'aquesta operació, unes excel·lents figues. Aquest mètode s'anomena caprificació.

La figuera és una de les primeres plantes cultivades per l'home. Un article publicat a la revista Science, l'any 2006, demostrava que les 9 figues sub-fossilitzades, de tipus partenocàrpic, trobades a un poblat neolític de la Vall del Jordà dataven, a l'estudi de radiocarboni, entre els anys 9400-9200 aC., i que tenint en compte que procedien d'una varietat estèril es demostrava que les havien cultivat pel mètode descrit en el paràgraf anterior (caprificació). Aquesta troballa evidenciava que les havien domesticades mil anys abans que el blat, l'ordi i els llegums. En el llibre del Gènesi (3:7), Adan i Eva es tapen la seva nuesa amb fulles de figuera quan són expulsats dels Jardins de l'Edèn.

El cultiu de la figuera s'estén des de l'antiga Persia per tota la riba de la Mar Mediterrània. Els egipcis domesticaven moneies per recollir les figues i així la feblesa de les branques no era obstacle per la seva collita. Les figues eren part de la dieta romana, perquè s'han trobat restes a una gran fosa sèptica d'un edifici de l'antiga Herculaneum que va ser sepultada l'any 79 aC. per la cendra del volcà Vesuvi. Les figues es fan a la part exterior de les branques, fent que algunes siguin a una alçada inaccessible, llavors es cullen fent servir un ganxo, un còp, un badoc o un despenja-figues, que permet abastar-les sense haver de pujar a

dalt de l'arbre. A Formentera disposen d'uns estalons amb l'extrem superior en forma de Y que ajuden a recolzar les banques de la figuera mentre que la part inferior es clava en el terreny devers 15 cm. de profunditat per evitar que els animals els desplacin; a més de fer més fàcil la collita s'aconsegueix una exquisida ombra per a propis i estranys en els mesos de màxima calor.

Propietats de les figues. Els grecs els tenien incorporats a la seva gastronomia, eren molt valorades i les consideraven indispensables, de bades en aquell temps eren conegudes com a la fruita dels filòsofs. Per cada 100 gr. contenen 65,4 calories, 1,31 g de proteïna, 12,9 g d'hidrats de carboni, 0,5 g de greixos i 0g de colesterol; minerals: calci, potassi i magnesi, Omega 3 i 6. Les fibres solubles ajuden a controlar els nivells de colesterol i de glucosa en sang i contribueixen a regular el trànsit intestinal. Té efecte saciant i pot ajudar a controlar el nostre pes. Els seus minerals, sobre tot el calci (35 mg per 100 g) i el magnesi (17 mg per 100 g) són ideals per mantenir en bon estat el sistema nerviós i el múscul-esquelètic. Els sucres naturals de que disposa ajuden a incrementar els nivells d'energia i milloren l'estat d'ànim. Amb totes aquestes propietats es bo menjar-ne dues o tres cada dia, encara que siguin seques i les seves calories augmentin fins les 274 kcal/100 g.

La figuera és un arbre que simbolitza l'acolliment; així Adam i Eva cercaren la seva empara. Oferir un paneret de figues sempre és un gest d'amistat, de bon auguri, de prosperitat i de benestar. Tal vegada l'única excepció la representa Cleòpatra que emprà un paner de figues madures per rebre la famosa i mortal serp.

Fins la pròxima.

Domingo Llull

CUINA SANA, sense greix

Rotllo de figues fresques.

Es poden emprar figues flor de principis d'estiu, però són molt més saboroses les figues d'agost a octubre.

Preparació: 15 minuts aproximadament i 12 hores de frigorífic.

Cocció: 40 minuts

Comensals: 4

Ingredients:

800 gr. de figues
1 culleradeta de canyella
ratlladura de taronja
100 gr. de sucre
50 gr. de metles picades
una mica de mantega

Elaboració:

1. Tallam les figues en trossos petits i els depositam dins una cassola
2. Incorporam el sucre i la canyella i un poc de ratlladura de taronja.
3. Afegim un tassó d'aigua i ho posam a coure a foc suau 40 minuts aproximadament.
4. Deixam refredar. Trabucam la pasta damunt un paper de forn greixat prèviament amb mantega i l'estenem.
5. Polsejam metla picada, l'enrotllam com el pastís de "braç de gitano" i el deixam refredar 12 hores dins la gelera.
6. Poc abans de consumir, polsejam amb la resta de ratlladura de taronja i de metla i es serveix tallant-lo a rodanxes.

Suggeriment: La pasta ha de quedar ben espessa per a que no es desfaci al retirar el paper de forn que recordeu ha d'estar ben greixat de mantega. També es pot emprar paper d'alumini si no en teniu de forn.

Bon profit!!!

Domingo Llull

PER RECORDAR

Trobada gastronòmica, que organitzava l'Associació d'Amics de la 3a Edat de Mancor de la Vall, on es reunien per dinar Directius de Sa Nostra i la Junta

Directiva Amics de la 3a Edat. Des de fa anys que feien aquest dinar d'arròs brut i torts en col, i també rebosteria.

L'arròs el feien els bon cuiners que teníem, na Francisca *Ramona*, en Guillem Amengual *Ropit* i na Maria Moranta, esposa del fundador de l'Associació i Vicepresident en l'actualitat de la entitat, Gabriel Pocoví, així com na Magdalena Grau. Respecte a la rebosteria, na Margalida Manera era la que cuidava de confeccionar uns saborosos plats de dolç que amb els ulls ja les mos menjàvem.

Febrer 2017; Fotografia i comentaris Gabriel Pocoví, Pastora